

Το Ιστορικό του
Παγκύπριου Συνδέσμου
Ξενοδόχων

1941-1992

ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ ΥΗΙΕΛ
WEITZMAN (ΡΟΝΕΙΣ
ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ
ΙΣΡΑΗΛ κ. EZER
WEITZMAN)
ΠΑΡΑΘΕΡΙΖΟΥΝ
ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
HELVETIA
ΣΤΙΣ
ΠΑΑΤΡΕΣ ΤΟ 1933.

Χαιρετισμός του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Γλαύκου Κληρίδην

Με αισθήματα ιδιαίτερης ικανοποίησης εκφράζω τα συχγαρητήριά μου στον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξενοδόχων για την έκδοση του Λευκάματος αυτού, που καταγράφει για πρώτη φορά τη σημαντική ιστορία και προσφορά του Συνδέσμου στην τουριστική ανάπτυξη του τόπου μας.

Η πολυτελής αυτή έκδοση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων παρέχει ακριβή εικόνα της πενηντάχρονης δραστηριότητας του Συνδέσμου, με κύριο άξονα την εποικοδομητική συμβολή του στη διαμόρφωση της εκάστοτε τουριστικής πολιτικής στον τόπο μας. Η πολύπλευρη αυτή δραστηριότητα του Συνδέσμου, που αποτελεί σημαντικότατη συμβολή στον τομέα της οικονομικής ανάπτυξης του τόπου μας, απεικονίζεται και ξεδιπλώνεται μέσα από τις σελίδες του παρόντος Λευκάματος.

Ενα γενικά παραδεχτό ότι ο επαγγελματισμός που χαρακτηρίζει την ξενοδοχειακή βιομηχανία του τόπου μας έχει πρωθηθεί και αναβαθμισθεί με τη συμβολή πολλών παραγόντων. Η συνεισφορά, όμως, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων προς την κατεύθυνση αυτή είναι καθοριστική και δικαιολογημένα τυχάνει καθολικής αναγνώρισης. Τα υψηλά επίπεδα των παρεχομένων υπηρεσιών στον τομέα της τουριστικής μας βιομηχανίας φέρουν, μεταξύ άλλων, τη σφραγίδα της πολύπλευρης δραστηριότητας που αναπτύσσει για το σκοπό αυτό ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων.

Θα ήταν κοινοτοπία αν τονίζαμε ότι ο τουρισμός μας αποτελεί σήμερα ένα από τους σημαντικότερους τομείς της οικονομικής ανάπτυξης του τόπου. Λόγω ακριβώς της σημαντικής συνεισφοράς του τομέα αυτού στη γενικότερη ανάπτυξη, η κυβέρνηση θα επιδιώξει την αναβάθμιση της ποιότητας α' όλο το φάσμα του τουριστικού προϊόντος, πάντοτε μέσα στα πλαίσια της ισοχιγιαμένης ανάπτυξης και των άλλων τομέων οικονομικής δραστηριότητας. Προς αυτή την κατεύθυνση η κυβέρνηση θα συνεχίσει τη συνεργασία της με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξενοδόχων, που έχει αποδείξει με τη μακρόχρονη ιστορία του ότι συμβάλλει εποικοδομητικά και ουσιαστικά στην ορθολογική ανάπτυξη της ξενοδοχειακής και τουριστικής μας βιομηχανίας.

Με την ευκαιρία της έκδοσης του Λευκάματος αυτού εύχομαι στον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξενοδόχων συνέχιση της ανοδικής πορείας του και παραπέρα ανάπτυξη της καρποφόρας συνεισφοράς του στην ξενοδοχειακή και τουριστική πρόδοση του τόπου, για το καλό της γενικότερης οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας του λαού μας.

Χαιρετισμός του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Στέλιου Κοιλιάρη

Με την ευκαιρία της έκδοσης του Λευκάμπατος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων συγχαίρω θερμά το Σύνδεσμο και όλα τα μέλη του και εύχομαι ακόμα μεγαλύτερα επιτεύγματα στο μέλλον.

Η συμβολή των ξενοδόχων στη θεαματική άνοδο που ορμείωσε ο τουρισμός μας, ιδιαίτερα μετά την ανεξαρτησία, είναι πραγματικά ανεκτίμητη. Μέσα σε δύσκολες συνθήκες και παρά τα πλήγμα της εισβολής και της συνεχιζόμενης ημικατοχής, οι ξενοδόχοι της Κύπρου με τη διορατικότητα και το δυναμισμό τους, αλλά και με σκληρή δουλειά και αποφασιστικότητα, κατόρθωσαν να δημιουργήσουν μια ξενοδοχειακή υποδομή, που σήμουρα τη θαυμάζουν και τη ζηλεύουν οι ανταγωνιστικοί προορισμοί μας.

Σήμερα, οι ξενοδόχοι αλλά και γενικότερα οι επιχειρηματίες και οι εργαζόμενοι του τουριστικού τομέα και όλοι μας βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα πρόκληση. Να δημιουργήσουμε την αναγκαία εκείνη ειδοποιό διαφορά, που θα συμβάλει στη διατήρηση και ενίσχυση της θέσης μας στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στο διεθνές τουριστικό σκηνικό. Ενα σκηνικό όπου νέοι προορισμοί εμφανίζονται, παραδοσιακοί προορισμοί αναβαθμίζονται, ενώ ο περιηγητής καθίσταται ολοένα και πιο ενημερωμένος κι απαιτεί καλύτερη ποιότητα σε λογικές τιμές.

Είμαι αισιόδοξος ότι τη νέα αυτή πρόκληση θα την αντιμετωπίσουμε με επιτυχία, συμβάλλοντας ο καθένας από τη δική του σκοπιά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς μας με τη μείωση του κόστους, τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών μας, την αναβάθμιση του φυσικού και ανθρωποποίητου περιβάλλοντος, τη διατήρηση της πολιτιστικής μας ταυτότητας, την ενίσχυση της υποδομής μας και τον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος με νέα στοιχεία που ελκύουν τον ξένο περιηγητή. Δεν έχω καμάρα αμφιβολία ότι στην προσπάθεια αυτή στην Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξενοδόχων και τα μέλη του θα πρωταγωνιστήσουν και πάλι.

Εκ μέρους του Υπουργείου μου, αλλά και της Κυβέρνησης γενικότερα θα ήθελα να διαθεβαίωσαν για το αδιάπτωτο ενδιαφέρον μας και τη θέλησή μας να δημιουργήσουμε όλες εκείνες τις αναγκαίες συνθήκες που θα συμβάλουν στην παραπέρα απρόσκοπτη ανάπτυξη της κυπριακής τουριστικής διομηχανίας.

Καταλήγοντας θα ήθελα να συγχαρώ ιδιαίτερα τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξενοδόχων για την πρωτοβουλία του να προχωρήσει στην ιστορική καταγραφή της ανέλιξης της ξενοδοχειακής διομηχανίας και κατ' επέκταση του κυπριακού τουρισμού και να δημιουργήσει με το λεύκωμα αυτό ένα χρήσιμο ιστορικό ντοκουμέντο.

Ευχομαι κάθε επιτυχία στη συνέχιση του έργου σας.

Χαιρετισμός του Προέδρου του ΠΑΣΥΞΕ κ. Κ. Κωνσταντίνου

Αισθάνομα ιδιαίτερη χαρά που προλογίζω, σαν Πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, μια αξιόλογη έκδοση, όπως είναι το παρόν Λεύκωμα του Συνδέσμου μας, το οποίο αναφέρεται στο ιστορικό του ΠΑΣΥΞΕ καθώς και στην ανέλιξη της ξενοδοχειακής βιομηχανίας του τόπου μας γενικότερα.

Το Λεύκωμα αυτό αποτελείμια ιστορική αναδρομή από τις αρχές του αιώνα μας μέχρι και το 1992, η οποία επιχειρείται για πρώτη φορά και η οποία θα αποτελέσει ένα ιστορικό ντοκουμέντο για τους συνεχείς αγώνες των ξενοδόχων για προστασία του επαγγέλματός τους αλλά κυρίως για τη δημιουργία της τουριστικής βιομηχανίας του τόπου μας καθώς και τη συνεχή επέκταση και αναβάθμισή της.

Η ενεργός και πολύπλευρη συμμετοχή του ΠΑΣΥΞΕ στα τουριστικά πράγματα της Κύπρου, από την ίδρυσή του στις αρχές της δεκαετίας του '40 μέχρι και σήμερα, καταγράφεται στο ιστορικό αυτό Λεύκωμα και αποτελεί αδιάφευστη μαρτυρία για τη συμβολή του Συνδέσμου και των ξενοδόχων γενικότερα, σε όλες τις πτυχές που σχετίζονται με τη δημιουργία του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου, με τη βελτίωση και αναβάθμισή του, καθώς και με την προβολή, διαφήμιση και εμπορία του προϊόντος αυτού, ενώ παράλληλα ο τομέας της εκπαίδευσης υπήρξε πάντοτε μέσα στις προτεραιότητες του Συνδέσμου, μια και η τουριστική βιομηχανία βασίζεται στον ανθρώπινο παράγοντα και στην προσφορά υπηρεσιών.

Εντονη και εποικοδομητική υπήρξε επίσης η ανάμειξη των ξενοδόχων στη νομοθετική ρύθμιση όλων των τομέων της τουριστικής βιομηχανίας καθώς και στη διαμόρφωση τουριστικής και νομιματοποιητικής πολιτικής, αναμφισθήτητη δε είναι η συμβολή του Συνδέσμου στην ανάδειξη της τουριστικής βιομηχανίας σαν τον πιο παραγωγικό και προσαδοφόρο τομέα της κυπριακής οικονομίας.

Από τα γεγονότα που καταγράφονται είναι φανερό ότι, ύστερα από σκληρούς αγώνες, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων κατάφερε να δώσει στους ξενοδόχους τη θέση που τους αξιζεί μέσα στο κοινωνικό σύνολο, πολύ δε περισσότερο να αναδείξει την ξενοδοχειακή τάξη σε μια σημαντική επιχειρηματική και οικονομική οντότητα, τις θέσεις και απόψεις της οποίας δεν μπορεί να αγνοεί ούτε η πολιτεία ούτε οι άλλοι αρμόδιοι φορείς.

Φανερό είναι επίσης το γεγονός ότι, εφόσον στην παγκόσμια τουριστική βιομηχανία δημιουργούνται διαρκώς νέες τάσεις και ανάγκες οι οποίες απαιτούν διαρκή εκουγχρονισμό και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, οι αγώνες του Συνδέσμου και των ξενοδόχων γενικότερα θα συνεχίζονται και θα εντείνονται διαρκώς.

ΤΟ «ΧΑΝΙ» ΣΤΟ
ΧΩΡΙΟ ΓΛΑΤΑ.
ΑΠΟ ΤΟ 1912-1932
ΠΡΟΣΦΕΡΕ
ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΣΤΟΥΣ
ΚΥΠΡΙΟΥΣ
ΤΑΣΙΔΙΟΤΕΣ.

ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΤΡΙΕΣ
ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ
ΤΟ ΚΤΙΣΜΟ ΤΟΥ
ΣΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ
ΒΕΡΕΤΑΡΙΑ ΣΤΟΝ
ΠΡΟΔΡΟΜΟ ΤΟ 1925.

Το Ιστορικό του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων

Ο τουρισμός στην Κύπρο δεν είναι πρόσφατο φαινόμενο. Μπορεί να γνώρισε τη μεγάλη ακμή και ανάπτυξή του μετά την κυπριακή ανεξαρτησία, αλλά η παρουσία ξένων στο νησί χρονολογείται από τις αρχές του αιώνα μας, τότε ακριβώς που αντλούμε και τις πρώτες πληροφορίες για τα κυπριακά ξενοδοχεία.

Περίοδος αγγλοκρατίας

Το ξεκίνημα της ξενοδοχειακής βιομηχανίας συνέπεσε με την περίοδο της αγγλοκρατίας, η οποία αποτέλεσε αρνητικό παράγοντα στην εξέλιξή της. Παρά τις αντιξοότητες, όμως, η ξενοδοχειακή βιομηχανία ακολούθησε μια σταθερή και ανοδική πορεία ως το 1960, χρονιά που αποτέλεσε την αφετηρία των θεαματικών ρυθμών ανάπτυξης των τελευταίων δεκαετιών. Χάρη στο δυναμισμό και την ευημερία της, η ξενοδοχειακή βιομηχανία εξελίχθηκε σταδιακά στον πιο παραγωγικό και προσοδοφόρο τομέα της κυπριακής οικονομίας. Τα ψηλά επαγγελματικά επίπεδα και η ποιότητα των υπηρεσιών που τη χαρακτήριζαν εξασφάλισαν τα αναγκαία εχέγγυα τα οποία επέτρεψαν στην Κύπρο να διεκδικήσει με επιτυχία τη θέση της στο διεθνή τουριστικό χάρτη. Για τα αποτελέσματα αυτά θα πρέπει να αναγνωριστεί ο ρόλος και η προσφορά του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων. Οι πέτυχαν οι Κύπριοι ξενοδόχοι ήταν μια

ΑΓΓΛΟΙ ΕΠΙΣΗΜΟΙ
ΠΑΡΑΘΕΡΙΖΟΥΝ
ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
ΒΕΡΕΤΤΑΡΙΑ ΣΤΙΣ
ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ '30.

κατάκτηση μέσα από τη συλλογική και οργανωμένη δράση και το σωστό καθοδηγητικό ρόλο της ηγείας τους.

Οι πρώτοι Κύπριοι ξενοδόχοι αντιμετώπισαν πολλές δυσκολίες και αντιξότητες λόγω της αποικιακής πολιτικής η οποία ήταν αντίθετη με κάθε προσπάθεια και ενέργεια που αποσκοπούσε στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου και στην ευημερία των Κυπρίων.

Οι Αγγλοι ήθελαν με κάθε τρόπο να εμποδίσουν και να ανακόψουν την ανάπτυξη της ξενοδοχειακής βιομηχανίας και κατ' επέκταση του τουρισμού στην Κύπρο. Σε μια εποχή, μάλιστα, που παρείχοντα αρκετές δυνατότητες ανάπτυξης του λόγω των πλεονεκτημάτων που παρουσίαζε η Κύπρος ως τουριστικός προορισμός, στο μεσανατολικό χώρο.

Σε απάντηση στις συνεχείς διαμαρτυρίες και αντιδράσεις των ξενοδόχων για τα καταπεστικά μέτρα των Αγγλων, ο Αποικιακός Γραμματέας πρότεινε το 1936 τη δημιουργία Ξενοδοχειακού Συνδέσμου, με πρόεδρο τον ίδιο, για να επιληφθεί δήθεν, των διαφόρων προβλημάτων του ξενοδοχειακού τομέα.

Οι ξενοδόχοι που αντιλήφθησαν την παγίδα των Αγγλων, οι οποίοι αποσκοπούσαν με τον τρόπο αυτό στο να τους φιμώσουν και να τους περιθωριοποιήσουν, απέρριψαν την πρότασή τους.

Στα τέλη της δεκαετίας του '30 το οκηνικό αρχίζει να διαφοροποιείται. Την εποχή αυτή εμφανίζεται δυναμικά στον ξενοδοχειακό επιχειρηματικό τομέα ο Γεώργιος Σκυριανίδης ο οποίος τίθεται επικεφαλής των ξενοδόχων για διεκδίκηση των αιτημάτων και δικαιωμάτων τους από την Αποικιακή Κυβέρνηση.

Ιδρυση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων

Ο Σκυριανίδης κατορθώνει να συσπειρώσει και να συνενώσει τους κύπριους ξενοδόχους με κύριο αίτημα την ιδρυση επαγγελματικού συνδέσμου, κατά τρόπο αδιάβλητο και ανεξάρτητο, για την προαγωγή και προάσπιση των συμφερόντων των ξενοδόχων πάνω σε ενιαία και οργανωμένη βάση.

Σαν αποτέλεσμα των προσπαθειών και των ενεργειών του Γ. Σκυριανίδη, στις 25 Μαρτίου 1941 ιδρύεται ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων.

Στην πρώτη Ιδρυτική και Καταστατική Συνέλευση των ξενοδόχων εκλέγεται το Διοικητικό

σύνταση της μόνιμης επιτροπής για εκπαιδευτικά θέματα και σεμινάρια.

To 1970, διορίστηκε ως πρώτος Διευθυντής του ΚΟΤο Αλέξανδρος Κορομηλάς προς τον οποίο ο Σύνδεσμος εξέφρασε την καλή του θέληση και την πρόθεση να συνεργαστεί μαζί του προς το αμφέρον της τουριστικής βιομηχανίας.

Στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του ΠΑΣΥΞΕ που ακολούθησε λίγο αργότερα, ο Γ. Σκυριανίδης, που διετέλεσε Πρόεδρος του Συνδέσμου για 30 χρόνια, εξέφρασε την επιθυμία να παραιτηθεί από τη θέση αυτή. Τον διαδέχθηκε ο Ανδρέας Κατσελλής. Μετά από εισήγηση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου η Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου ανακήρυξε τους Γ. Σκυριανίδη, Γ. Κόκκαλο και Μ. Μαραγκό σε Επίτιμους Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Γραμματέα, αντιστοίχως, για τις πολυετείς και πολύπλευρες υπηρεσίες τους προς το Σύνδεσμο.

Με την ανάληψη των καθηκόντων του, το νέο Διοικητικό Συμβούλιο ασχολήθηκε με την αναδιάρθρωση και ενίσχυση του Συνδέσμου ούτως ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί πιο αποτελεσματικά στις συνεχώς αυξανόμενες υποχρεώσεις του. Για το σκοπό αυτό αποφάσισε την αποδέσμευση του Συνδέσμου από την Ομοσπονδία Εργοδοτών, στην οποία υπαγόταν ως τότε, και προχώρησε στη δημιουργία ανεξάρτητης γραμματείας με την τοποθέτηση του Κ. Παπαλεοντίου στη θέση του Οργανωτικού Γραμματέα. Στο έργο του ο Παπαλεοντίου ενιοχύθηκε με την πρόσληψη το 1970 μιας βοηθού, της Δώρας Καψή, η οποία παραμένει στην υπηρεσία του Συνδέσμου μέχρι σήμερα.

Τα πρώτα προβλήματα στον τουρισμό

Στη συνέχεια προέβη σε μια αξιολόγηση των ως τότε εξελίξεων για να διαμορφώσει ανάλογα την πολιτική που θα ακολουθούσε. Η πιο ανησυχητική εξέλιξη για την τουριστική βιομηχανία ήταν, κατά την άποψη του Συνδέσμου, η παρουσία τάσεων για μείωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος. Προειδοποιούσε για τις τεράστιες αρνητικές επιπτώσεις στον τουριστικό τομέα και ζητούσε την άμεση λήψη των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων με κύριο γνώμονα την εξύψωση των ξενοδοχειακών επιπέδων, τη συγκράτηση των τιμών και την αύξηση της παραγωγικότητας στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Σαν ρίζες του κακού πρόβαλλε, πρώτον, την έλλειψη καταρτισμένου εργατικού δυναμικού λόγω της συνεχούς ανάπτυξης των ξενοδοχείων και την αδυναμία της ξενοδοχειακής Σχολής ν' ανταποκριθεί στις πραγματικές εκπαι-

ΕΝΑ ΤΕΤΟΙΟ ΣΗΜΑ
ΕΙΧΕ ΤΟ ΚΑΘΕ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΟ
ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΦΑΕΡΩΝΕΙ
ΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΤΟΥ.

ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
ΛΗΔΡΑ ΠΑΛΑΣ ΣΤΗ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΣΤΗΝ
ΑΡΧΙΚΗ ΜΟΡΦΗ
ΑΝΕΓΕΡΕΝΣ ΤΟΥ ΤΟ
1949.

τότε *Laurence Durrel*, πολύ γνωστός από το βιβλίο του για την Κύπρο "Bitter Lemons". Το 1949 έφθασε από το Λονδίνο ο Jarrah ο οποίος ανέλαβε τη διεύθυνση του Γραφείου Τουρισμού. Στον Ρένο Ευρυθιάδη ανατέθηκαν καθήκοντα Επιθεωρητή Τουρισμού. Ο Jarrah παρουσιάζεται διαλακτικός και φιλελεύθερος και υπόσχεται ότι στο πρόσωπό του οι ξενοδόχοι θα δρουν ένα θερμό συμπαραστάτη στα αιτήματά τους. Δημιουργήθηκαν τότε αρκετές ελπίδες μεταξύ των ξενοδόχων ως προς την αισιά έκβαση των πολλών και συσσωρευμένων προβλημάτων τους.

Στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων κυριαρχεί το αίτημα για κατάργηση των διατιμήσεων στα ξενοδοχεία. Ο Σύνδεσμος Ξενοδόχων στηρίζει με πειστικά επιχειρήματα τη θέση του και επιτυγχάνει, ύστερα από μια μακρά περίοδο επαφών και συζητήσεων με την αγγλική πλευρά, την κατάργηση του μέτρου και στη συνέχεια την ταξινόμηση των ξενοδοχείων σε τέσσερις κατηγορίες (1st Class, 2nd Class, 3rd Class, 4th Class).

Μέσα στο νέο, πιο φιλελεύθερο κλίμα που δημιουργείται, ενθαρρύνονται οι ξενοδόχοι για περαιτέρω διεκδικήσεις. Τα αιτήματά τους επικεντρώνονται κυρίως στη δημιουργία δανειστικού ταμείου και στην παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για επέκταση και ανακαίνιση υφιστάμενων μονάδων και δημιουργία νέων στη συμμετοχή τους στο Hotels Board και στην ίδρυση ξενοδοχειακής σχολής.

Το 1952, ύστερα από συνεχείς πιέσεις, πέτυχαν την εκπροσώπησή τους στο Hotels Board με τον Πρόεδρο του Συνδέσμου, Γ. Σκυριανίδη.

Παράλληλα, η κυβέρνηση δια του Jarrah φαίνεται, για πρώτη φορά, διατεθειμένη να προωθήσει την τουριστική ανάπτυξη της Κύπρου με την ανάληψη πρωτοβουλιών για διαφήμιση και προβολή της στο εξωτερικό.

Οπως διαπιστώνεται από την ιστορική αυτή ανασκόπηση, η παραξενοδοχία δεν είναι και τόσο σημερινό φαινόμενο. Η παρουσία παράνομων και αυθαίρετων καταλυμάτων εντοπίζεται και στην περίοδο της αγγλοκρατίας με τη διαφορά ότι, ενώ τότε υπήρχε δικαιολογία, σήμερα δεν υπάρχει. Οπως καταγράφεται, οι ξενοδόχοι προέβαιναν σε συνεχείς παραστάσεις και διαμαρτυρίες προς την Αγγλική Κυβέρνηση για την ανεξέλεγκτη λειτουργία σπιτιών που μετατρέπονταν σε παναιόν και μπαρ και ασκούσαν αθέμιτο ανταγωνισμό στα ξενοδοχεία.

Η κατάργηση των διατιμήσεων, που στραγγάλιζε στην ουσία την ξενοδοχειακή βιομηχα-

τότε *Laurence Durrel*, πολύ γνωστός από το βιβλίο του για την Κύπρο "Bitter Lemons". Το 1949 έφθασε από το Λονδίνο ο Jarrah ο οποίος ανέλαβε τη διεύθυνση του Γραφείου Τουρισμού. Στον Ρένο Ευρυθιάδη ανατέθηκαν καθήκοντα Επιθεωρητή Τουρισμού. Ο Jarrah παρουσιάζεται διαλακτικός και φιλελεύθερος και υπόσχεται ότι στο πρόσωπό του οι ξενοδόχοι θα δρουν ένα θερμό συμπαραστάτη στα αιτήματά τους. Δημιουργήθηκαν τότε αρκετές ελπίδες μεταξύ των ξενοδόχων ως προς την αισιά έκβαση των πολλών και συσσωρευμένων προβλημάτων τους.

Στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων κυριαρχεί το αίτημα για κατάργηση των διατιμήσεων στα ξενοδοχεία. Ο Σύνδεσμος Ξενοδόχων στηρίζει με πειστικά επιχειρήματα τη θέση του και επιτυγχάνει, ύστερα από μια μακρά περίοδο επαφών και συζητήσεων με την αγγλική πλευρά, την κατάργηση του μέτρου και στη συνέχεια την ταξινόμηση των ξενοδοχείων σε τέσσερις κατηγορίες (1st Class, 2nd Class, 3rd Class, 4th Class).

Μέσα στο νέο, πιο φιλελεύθερο κλίμα που δημιουργείται, ενθαρρύνονται οι ξενοδόχοι για περαιτέρω διεκδικήσεις. Τα αιτήματά τους επικεντρώνονται κυρίως στη δημιουργία δανειστικού ταμείου και στην παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για επέκταση και ανακαίνιση υφιστάμενων μονάδων και δημιουργία νέων στη συμμετοχή τους στο Hotels Board και στην ίδρυση ξενοδοχειακής σχολής.

Το 1952, ύστερα από συνεχείς πιέσεις, πέτυχαν την εκπροσώπησή τους στο Hotels Board με τον Πρόεδρο του Συνδέσμου, Γ. Σκυριανίδη.

Παράλληλα, η κυβέρνηση δια του Jarrah φαίνεται, για πρώτη φορά, διατεθειμένη να προωθήσει την τουριστική ανάπτυξη της Κύπρου με την ανάληψη πρωτοβουλιών για διαφήμιση και προβολή της στο εξωτερικό.

Οπως διαπιστώνεται από την ιστορική αυτή ανασκόπηση, η παραξενοδοχία δεν είναι και τόσο σημερινό φαινόμενο. Η παρουσία παράνομων και αυθαίρετων καταλυμάτων εντοπίζεται και στην περίοδο της αγγλοκρατίας με τη διαφορά ότι, ενώ τότε υπήρχε δικαιολογία, σήμερα δεν υπάρχει. Οπως καταγράφεται, οι ξενοδόχοι προέβαιναν σε συνεχείς παραστάσεις και διαμαρτυρίες προς την Αγγλική Κυβέρνηση για την ανεξέλεγκτη λειτουργία σπιτιών που μετατρέπονταν σε παναιόν και μπαρ και ασκούσαν αθέμιτο ανταγωνισμό στα ξενοδοχεία.

Η κατάργηση των διατιμήσεων, που στραγγάλιζε στην ουσία την ξενοδοχειακή βιομηχα-

ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ
ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΤΟΥ
'50 ΑΡΧΙΖΕΙ
Η ΟΜΑΔΙΚΗ
ΚΑΘΟΛΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΠΟΥ
ΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ
ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΞΕΝΑΓΗΣΕΙΣ.

vía, δημιουργούσε πιο ενθαρρυντικό κλίμα για την αναζωγόνηση και ανάπτυξη της ιδιωτικής επιχειρηματικής πρωτοβουλίας.

Αρκετοί ξενοδόχοι προβαίνουν τώρα σε επέκταση και ανακαίνιση των μονάδων τους, ενώ για πρώτη φορά αρχίζουν να ανεγείρονται νέες μονάδες. Τα νέα ξενοδοχεία, όμως, αντιμετώπιζαν προβλήματα στελέχωσης και επάνδρωσης. Η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού

Η ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Η
ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΑΡΣΗ
ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ ΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΟ
ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ
ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ
ΑΝΤΗΠΟΣΩΠΩΝ
ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΟΔΕΙΑ
ΣΑΛΠΙΓΚΤΩΝ.

ΣΕΝΟΔΟΧΟΙ
ΚΑΙ ΆΛΛΟΙ
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΜΕ
ΤΟΝ ΤΕΑΕΥΤΑΙΟ
ΑΙΓΑΙΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ
SIR HUGH FOOT
ΑΜΕΣΩΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ
ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ
ΖΥΡΙΧΗ-
ΑΟΝΑΙΝΟΥ.
ΜΕΤΑΣΥ ΆΛΛΩΝ
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ
ΟΙ ΣΕΝΟΔΟΧΟΙ
Γ. ΣΚΥΡΙΑΝΙΔΗΣ,
Μ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ,
Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ,
Α. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ,
Δ. ΜΑΡΚΙΑΝΗ,
Γ. ΚΟΚΚΑΛΟΣ.

και η χαμηλή παραγωγικότητα έθεταν σε υποδεέστερη μοίρα την Κύπρο, σε σύγκριση με τις
άλλες ανταγωνιστικές χώρες και αποδινάμωναν τις προσπάθειες για την τουριστική της
ανάπτυξη. Η επίλυση του προβλήματος ήταν άμεσα συνδεδεμένη με τη δημιουργία ξενοδοχεια-
κής σχολής, ένα παλιό αίτημα των ξενοδόχων που επανέρχεται τώρα επιτακτικά και αποτελεί

μοχλό πίεσης προς την Αγγλική Κυβέρνηση. Ένα αίτημα, ωστόσο, που θάφτηκε μαζί με τις προσδοκίες για καλύτερες μέρες στα τουριστικά πράγματα, μέσα στο νέο κλίμα πολιτικής αναταραχής και ανωμαλίας με την εκδήλωση του απελευθερωτικού αγώνα του 1955. Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης που επέβαλαν οι Αγγλοί και η κήρυξη της Κύπρου σε απαγορευμένη περιοχή ανέκοψαν κάθε κίνηση από το εξωτερικό. Τα ξενοδοχεία δέχτηκαν τεράστιο πλήγμα. Αρκετά έκλεισαν, ενώ δύο παρέμειναν ανοικτά φυτοζωούσαν. Με την κήρυξη του ένοπλου αγώνα ήταν φυσικό να επιδεινωθεί η κατάσταση που κράτησε μέχρι την ανεξαρτησία της Κύπρου, το 1960.

Περίοδος μετά την ανεξαρτησία

Ο τερματισμός της αποικιοκρατίας σήμανε και το τέλος της δοκιμασίας και της περιπέτειας της ξενοδοχειακής βιομηχανίας και εγκαινίασε ένα νέο κεφάλαιο για το μέλλον και την εξέλιξή της.

Οι ξενοδόχοι που πρόδειφαν το λαμπρό τουριστικό μέλλον της Κύπρου κινήθηκαν δραστήρια για να πετύχουν την ένταξη του τουρισμού στους τομείς προτεραιότητας της νεοσύστατης κυπριακής κυβέρνησης. Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων δεν έμεινε μόνο στις διατυπώσεις, αλλά ετοίμασε και υπέβαλε σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης με κεντρικό άξονα τη χάραξη τουριστικής πολιτικής και τον καθορισμό νομοθετικών πλαισίων για τη διασφάλιση των προνοιών και διατάξεών της. Πιο άμεσα προείχε για τους ξενοδόχους η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, που θα μπορούσαν να πετύχουν, όπως πιστευαν, με τον εκαυγχρονισμό των μονάδων, την προαγωγή του επαγγελματισμού και την αναβάθμιση των υπηρεσιών.

Τα αιτήματα που συμβάδιζαν με τους στόχους αυτούς ήσαν η παροχή δανείων προς τους ξενοδόχους για βελτίωση υφιστάμενων μονάδων και δημιουργία νέων, καθώς επίσης και η ίδρυση ξενοδοχειακής σχολής για την ικανοποίηση των αναγκών σε καταρτισμένο και εξειδικευμένο προσωπικό.

Τουριστική ανάπτυξη

Το πρώτο ουσιαστικό βήμα της κυπριακής κυβέρνησης προς τον τομέα του τουρισμού ήταν η εισαγωγή του σχεδίου δανειοδότησης ξενοδοχειακών μονάδων, το οποίο υπήρξε καθοριστικό

για την παραπέρα εξέλιξη και ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας. Η ανταπόκριση του επιχειρηματικού ενδιαφέροντος ήταν σε τέτοιο βαθμό, που οδήγησε τελικά σε μια έκρηξη επενδυτικής δραστηριότητας και άλλαξε μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα ριζικά το τουριστικό οικονομικό της Κύπρου. Η απόκτηση επαρκούς ξενοδοχειακής υποδομής έλιυσε τα χέρια της κυβερνησης στο διαφημιστικό τομέα και επέτρεψε την ένταξη της Κύπρου στα προγράμματα των μεγάλων οργανωτών ταξιδίων και στην επίτευξη του ανοδικού ρυθμού ανάπτυξης του κυπριακού τουρισμού. Αυτή την περίοδο τέθηκαν και τα θεμέλια μερικών από τα πιο σύγχρονα και πολυτελή ξενοδοχεία που διαθέτει σήμερα η Κύπρος.

To 1962 ο Σύνδεσμος Ξενοδόχων, εγγράφεται ως συντεκνία με την ονομασία Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ).

Η δημιουργία Ξενοδοχειακής Σχολής

Την περίοδο αυτή, σαν αποτέλεσμα των έντονων ενεργειών του ΠΑΣΥΞΕ, με πρωτοστάτη τον Ανδρέα Ευρυθάδη, ο οποίος ήταν τότε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου, επιτεύχθηκε η δημιουργία τμήματος ξενοδοχειακών σπουδών στη Διανέλλειο Τεχνική Σχολή Λάρνακας. Η λειτουργία της Σχολής άρχισε το 1963 και συνεχίζεται ως σήμερα.

To 1966, ιδρύεται η Κεντρική Ξενοδοχειακή Σχολή στη Λευκωσία, γεγονός που χαιρετίστηκε με ιδιαίτερη ικανοποίηση από το Σύνδεσμο, γιατί αποτέλεσε για πολλά χρόνια μια από τις βασικές του επιδιώξεις. Την ίδια χρονιά εφαρμόζεται νέα ταξινόμηση των ξενοδοχείων και

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΚΑΡΙΟΣ
ΥΠΟΔΕΧΕΤΑΙ
ΟΜΑΔΑ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ
ΜΕΓΑΡΟ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΜΕΤΑΞΥ
ΣΕΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ.
ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ
ΕΝΔΕΙΣΗ ΤΟΥ
ΖΩΗΡΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΤΗΣ ΝΕΟΣΥΣΤΑΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

γίνεται η κατάταξή τους με το σύστημα των αστέρων, όπως ισχύει σήμερα.

Στο μεταξύ, ο Σύνδεσμος αρχίζει να βλέπει πιο έξω από την Κύπρο και να ενδιαφέρεται για τις διεθνείς του σχέσεις, την προβολή και την παρουσία του στο διεθνές ξενοδοχειακό στερέωμα. Γίνεται μέλος του Διεθνούς Συνδέσμου Ξενοδόχων (International Hotel Association - IHA), και έκτοτε παρακολουθεί και συμμετέχει ενεργά στα συνέδρια και στις επιμέρους εργασίες των διαφόρων επιτροπών του. Αργότερα γίνεται μέλος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ταξιδιωτικών Πρακτόρων (Universal Federation of Travel Agents Associations - UFTAA).

Ιδρυση Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού

Ενώ στην Κύπρο επικρατεί αυτή η εικόνα, στο διεθνή χώρο σημειώνεται η επανάσταση στον τουρισμό με τους κατακόρυφους ρυθμούς ανάπτυξης. Οι ξενοδόχοι που δεν ήταν ικανοποιημένοι με το χειρισμό των τουριστικών πραγμάτων από το Τμήμα Τουρισμού, το οποίο υπαγόταν τότε στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, διατύπωναν τις ανησυχίες τους για την αναπτυξιακή πορεία της Κύπρου να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες και τις προοπτικές που διανοίγονταν μπροστά της. Υποστήριζαν έντονα ότι ήλθε η στιγμή για τη σύσταση ενός ανεξάρτητου

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΚΑΙ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΤΗΣ
ΣΕΝΟΔΟXEΙAKHΣ
ΣΧΟΛΗΣ
ΛΑΡΝΑΚΑΣ, ΚΑΤΑ
ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΙΑΡΥΣΗΣ ΤΗΣ.

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΚΑΙ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΤΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΣΕΝΟΔΟXEΙAKHΣ
ΣΧΟΛΗΣ ΜΕ TON
R BERLENDIS,
ΕΙΔΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ
ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥ
ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ (I.L.O.).

και αυτοδύναμου οργανισμού με αποκλειστική αρμοδιότητα στα θέματα του τουρισμού. Πρωτοστάτησαν τότε στη μετάκληση από την Ελλάδα των Φωκά και Κορομηλά, ειδικών σε θέματα τουρισμού, για να προσφέρουν τα φώτα και τις γνώσεις τους στην προετοιμασία των νομοθετικών και άλλων διαδικαστικών πλαισίων για τη δημιουργία κυπριακού οργανισμού τουρισμού. Ο Σύνδεσμος τάχθηκε σθεναρά υπέρ ενός αυτοδύναμου οργανισμού με εκτελεστική εξουσία για

►►►►►►►►►►
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ &
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΝΙΚΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ,
ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟ ΣΤΗΝ
ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΞ ΤΟ 1967.

►►►►►►►►►►
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΤΑΞΙΔΙΩΝ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ,
ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟ ΣΤΗΝ
ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΞ ΤΟ 1967.
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΙΤΙΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ:
Μ. ΜΙΤΑΣ,
Κ. ΠΑΠΑΛΕΟΝΤΙΟΥ,
Γ. ΣΚΥΡΙΑΝΙΔΗ,
Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ,
Γ. ΚΟΚΚΑΛΟΣ,
Μ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ,
Χ. ΣΧΙΖΑΣ.

►►►►►►►►►►
ΕΙΠΕΚΕΨΗ ΣΤΟΝ
ΠΡΟΕΔΡΟ ΜΑΚΑΡΙΟ
ΤΟ 1968, ΤΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟ ΚΑΙ
ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΕΛΛΑΣ
ΣΥΝΟΔΕΥΟΜΕΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟ
ΤΟΥ ΠΑΣΥΞ
Γ. ΣΚΥΡΙΑΝΙΔΗ ΚΑΙ
Γ. ΚΟΚΚΑΛΟ.

◀◀◀◀◀◀◀◀◀◀
ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΟΥ
HOTELS BOARD
ΥΠΟ ΤΗΝ
ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑ
ΑΡΑΟΥΖΟΥ, ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ
ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΗΚΕ
Η ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΟΥ
HOTELS BOARD ΚΑΙ
Η ΙΑΡΥΣΗ ΤΟΥ
ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

να μπορεί ανεμπόδιστα και ανεπηρέαστα να φέρει σε πέρας την αποστολή και το έργο του.

Οι ξενοδόχοι θεωρούσαν αυτονόητη τη συμμετοχή του ΠΑΣΥΞΕ, όπως και των άλλων τουριστικών εταιρών, στο συμβούλιο του οργανισμού με στόχο την ευρύτερη συναίνεση και τον καλύτερο συντονισμό στη λήψη και εκτέλεση των διαφόρων αποφάσεων που αφορούσαν τον ξενοδοχειακό και τουριστικό τομέα. Ενα αίτημα, δημως, που δεν ίκανοποιήθηκε και προκάλεσε την έντονη αντίδραση των ξενοδόχων, οι οποίοι ένιωθαν παραγνωρισμένοι και παραγκωνισμένοι από μια διαδικασία που τους αφορούσε και τους επηρέαζε άμεσα. Η εκπροσώπηση του ΠΑΣΥΞΕ στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ καθώς επίσης και η δημιουργία ενός αυτόνομου οργανισμού τουρισμού με ενισχυμένες εξουσίες και αρμοδιότητες εξακολουθούν να αποτελούν έως σήμερα τα δύο πρωταρχικά και πάγια αιτήματα των ξενοδόχων.

Ιδρυση του ΙΞΕΤ

Το 1969, αξιοσημείωτο γεγονός για τα εκπαιδευτικά πράγματα στον ξενοδοχειακό τομέα ήταν η αναβάθμιση της Κεντρικής Ξενοδοχειακής Σχολής και η μετονομασία της σε Ινστιτούτο Ξενοδοχειακών και Επιστηστικών Τεχνών - ΙΞΕΤ, ενώ ταυτόχρονα άρχισε η ανέγερση του πρότυπου ξενοδοχείου «Φιλοξενία» με σκοπό την πρακτική εξάσκηση και τον πληρέστερο καταρτισμό των σπουδαστών της Ξενοδοχειακής Σχολής. Ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετέχει στις εκπαιδευτικές διαδικασίες εντός του ΙΞΕΤ με την εκπροσώπησή του στο Συμβούλιο του Ινστιτούτου.

Στο κεφάλαιο εκπαίδευσης ο ΠΑΣΥΞΕ έδωσε τη δέουσα προσοχή και συνεχίζει να εκδηλώνει ενεργά και έμπραχτα το ενδιαφέρον του ως οργανωτής ή συνδιοργανωτής εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων. Πρωτοστάτησε στη δημιουργία ξενοδοχειακής σχολής, ενώ πάγια πολιτική του παραμένει η ποιοτική αναβάθμιση και η επέκταση της τουριστικής εκπαίδευσης με τη δημιουργία περιφερειακών σχολών στις κυριότερες τουριστικές περιοχές της Κύπρου. Παρακολουθεί, επίσης, τις διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στον τουρισμό και διαμορφώνει ανάλογα τα προγράμματά του στον εκπαιδευτικό τομέα. Με κύρια επιδίωξη την καλύτερη επιμόρφωση και ενημέρωση των διευθυντικών στελεχών των ξενοδοχείων για τις εκάστοτε εξελίξεις και τάσεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία ο Σύνδεσμος άρχισε από το 1969 τη διοργάνωση ξενοδοχειακών σεμιναρίων τα οποία σημείωσαν μεγάλη επιτυχία και καθιερώθηκαν ως ετήσιος θεσμός. Ενδεικτικό του ενδιαφέροντος του Συνδέσμου για την εκπαίδευση είναι η

ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΔΕΚΑ-
ΕΤΙΑΣ ΤΟΥ '60.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΚΑ-
ΕΤΙΑΣ ΤΟΥ '60.

σύνταση της μόνιμης επιτροπής για εκπαιδευτικά θέματα και σεμινάρια.

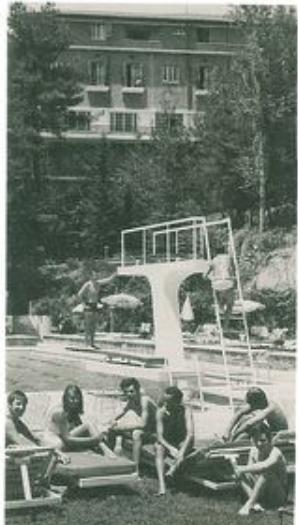
To 1970, διορίστηκε ως πρώτος Διευθυντής του ΚΟΤο Αλέξανδρος Κορομηλάς προς τον οποίο ο Σύνδεσμος εξέφρασε την καλή του θέληση και την πρόθεση να συνεργαστεί μαζί του προς το αμφέρον της τουριστικής βιομηχανίας.

Στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του ΠΑΣΥΞΕ που ακολούθησε λίγο αργότερα, ο Γ. Σκυριανίδης, που διετέλεσε Πρόεδρος του Συνδέσμου για 30 χρόνια, εξέφρασε την επιθυμία να παραιτηθεί από τη θέση αυτή. Τον διαδέχθηκε ο Ανδρέας Κατσελλής. Μετά από εισήγηση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου η Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου ανακήρυξε τους Γ. Σκυριανίδη, Γ. Κόκκαλο και Μ. Μαραγκό σε Επίτιμους Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Γραμματέα, αντιστοίχως, για τις πολυετείς και πολύπλευρες υπηρεσίες τους προς το Σύνδεσμο.

Με την ανάληψη των καθηκόντων του, το νέο Διοικητικό Συμβούλιο ασχολήθηκε με την αναδιάρθρωση και ενίσχυση του Συνδέσμου ούτως ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί πιο αποτελεσματικά στις συνεχώς αυξανόμενες υποχρεώσεις του. Για το σκοπό αυτό αποφάσισε την αποδέσμευση του Συνδέσμου από την Ομοσπονδία Εργοδοτών, στην οποία υπαγόταν ως τότε, και προχώρησε στη δημιουργία ανεξάρτητης γραμματείας με την τοποθέτηση του Κ. Παπαλεοντίου στη θέση του Οργανωτικού Γραμματέα. Στο έργο του ο Παπαλεοντίου ενιοχύθηκε με την πρόσληψη το 1970 μιας βοηθού, της Δώρας Καψή, η οποία παραμένει στην υπηρεσία του Συνδέσμου μέχρι σήμερα.

Τα πρώτα προβλήματα στον τουρισμό

Στη συνέχεια προέθη σε μια αξιολόγηση των ως τότε εξελίξεων για να διαμορφώσει ανάλογα την πολιτική που θα ακολουθούσε. Η πιο ανησυχητική εξέλιξη για την τουριστική βιομηχανία ήταν, κατά την άποψη του Συνδέσμου, η παρουσία τάσεων για μείωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος. Προειδοποιούσε για τις τεράστιες αρνητικές επιπτώσεις στον τουριστικό τομέα και ζητούσε την άμεση λήψη των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων με κύριο γνώμονα την εξύψωση των ξενοδοχειακών επιπέδων, τη συγκράτηση των τιμών και την αύξηση της παραγωγικότητας στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Σαν ρίζες του κακού πρόβαλλε, πρώτον, την έλλειψη καταρτισμένου εργατικού δυναμικού λόγω της συνεχούς ανάπτυξης των ξενοδοχείων και την αδυναμία της ξενοδοχειακής Σχολής ν' ανταποκριθεί στις πραγματικές εκπαι-

ΤΟ
ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΜΕΝΟ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
FOREST PARK ΣΤΙΣ
ΠΛΑΤΡΕΣ

δευτικές ανάγκες και, δεύτερον, τον αθέμιτο ανταγωνισμό που ασκούσε η ανεξέλεγκτη λειτουργία παράνομων τουριστικών καταλυμάτων.

Ασκήσεις έντονη κριτική στον ΚΟΤ για την αναποτελεσματικότητά του στην επίλυση των διαφόρων προβλημάτων λόγω της έλλειψης εξουσιών, για επιβολή των αποφάσεών του. Με αυτή την ευκαιρία επανέφερε το αίτημα για αυτοδυναμία του ΚΟΤ, καθώς επίσης και το αίτημα της εκπροσώπησης του ΠΑΣΥΞΕ στο Συμβούλιο του Οργανισμού. Τάχθηκε παράλληλα υπέρ μιας προγραμματισμένης και ορθολογιστικής ανάπτυξης και κάλεσε τον ΚΟΤ να μελετήσει και να καταρτίσει διευρυμένο και μακροπρόθεσμο σχέδιο (*master plan*) για όλο το φάσμα των επενδυτικών δραστηριοτήτων στην τουριστική βιομηχανία.

Στο μεταξύ, με αίτημά του ο ΠΑΣΥΞΕ επεδίωξε και έγινε μέλος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων, γιατί πίστευε ότι η Κύπρος θα μπορούσε να ωφεληθεί σε μεγάλο βαθμό από την ελλαδική εμπειρία στον ξενοδοχειακό και γενικότερα στον τουριστικό τομέα.

Στροφή προς τη θάλασσα

Η εποχή της μεγάλης έκρηξης του τουρισμού συνοδεύτηκε και από μια άλλη εξέλιξη, την εγκατάλειψη των ορεινών θερέτρων και τη μαζική στροφή προς τη θάλασσα. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη σταδιακή φθορά και το μαρασμό των ορεινών μας θερέτρων και κατ' επέκταση την παράλιση των ξενοδοχείων της περιοχής. Ο ΠΑΣΥΞΕ την περίοδο αυτή συγκεντρώνει τη δραστηριότητά του στην αναζήτηση τρόπων και μέτρων για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Με δικές του ενέργειες πέτυχε σε πρώτο στάδιο την εφαρμογή από την κυβέρνηση σχεδίου δανειοδότησης για τη θελτίωση και τον εκουγχρονισμό των ξενοδοχείων των ορεινών θερέτρων. Σε μεταγενέστερο στάδιο πέτυχε τη δημιουργία του Σχεδίου Επιχορήγησης Αδειών των Εργαζομένων το οποίο αποδείχτηκε ένας πολύ χρήσιμος θεσμός για τους εργαζόμενους και παράλληλα ένα σωτήριο μέτρο για την αναζωογόνηση και την ανάκαμψη των ξενοδοχείων της περιοχής. Η εκστρατεία προβολής και διαφήμισης που οργάνωσε ο ΚΟΤ στο εξωτερικό αποδείχτηκε επίσης πολύ αποτελεσματική και βοήθησε στο να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να ξανακερδίσουν τα ορεινά θέρετρα το γόντρο και τη θέση που τους αξίζει στον κυπριακό τουρισμό.

To 1971, άρχισε να λειτουργεί, στο αεροδρόμιο Λευκωσίας, Γραφείο Κρατήσεων του

TO
ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΜΕΝΟ
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
BERENGARIA ΣΤΟΝ
ΠΡΟΔΡΟΜΟ.

TO
ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΜΕΝΟ
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
PINEWOOD VALLEY
ΣΤΟΝ ΠΕΔΟΥΑ.

ΠΑΣΥΞΕ με οκοπό αφενός την άμεση παροχή πληροφοριών και διευκολύνσεων προς τους ξένους δοσον αφορά τη διαμονή τους και αφετέρου, την προάσπιση των καλώς νοούμενων συμφερόντων των ξενοδόχων με τον έλεγχο και το συντονισμό της διοχέτευσης πελατών στα διάφορα ξενοδοχεία. Το έργο του Γραφείου αποδείχτηκε με την πάροδο του χρόνου πολύ χρήσιμο κι αποδοτικό.

Νέο σύστημα κατάταξης των ξενοδοχείων

Το 1971, ήταν μια χρονιά που οημάδεψε τη διαμόρφωση και εξέλιξη του ξενοδοχειακού σκηνικού στην Κύπρο. Αρχισε τότε τη λειτουργία της η Τεχνική Επιτροπή του ΚΟΤ με αρμοδιότητα τον καθορισμό και έλεγχο των κριτηρίων στην ανέγερση και λειτουργία ξενοδοχειακών μονάδων. Πρώτη απόφαση της Επιτροπής ήταν η αναβάθμιση των ξενοδοχειακών μονάδων και η ανακατάταξή τους με βάση ψηλότερα και αυστηρότερα κριτήρια. Ένα μέτρο που οδηγούσε στην πλήρη ανατροπή της μέχρι τότε εικόνας στην κλιμακαία ιεραρχία των ξενοδοχείων. Παρουσιάστηκε το φαινόμενο, πολύ γνωστά ξενοδοχεία να υποβαθμιστούν και να ξεπέσουν, ενώ άλλα αντιμετώπιζαν το ενδεχόμενο να τους αφαιρεθεί η άδεια λειτουργίας. Ο Σύνδεσμος με τις ενέργειές του απέτρεψε το ενδεχόμενο αυτό που το θεωρούσε άδικο και παράλογο. Πέτυχε να δοθούν δάνεια από την κυβέρνηση και να παρασχεθούν τα αναγκαία χρονικά περιθώρια για να προβούν οι ξενοδόχοι στη βελτίωση και αναβάθμιση των μονάδων τους και να εξασφαλίσουν την καλύτερη δυνατή ταξινόμηση. Για δύο καταλύματα δεν πληρούσαν τα κριτήρια για κατάταξη πέτυχαν να τους επιτραπεί να συνεχίσουν να λειτουργούν μέχρι τον τερματισμό της τότε υφιστάμενης ιδιοκτησίας.

Στο μεταξύ, η συνεχιζόμενη εκκρεμότητα των αιτημάτων του ΠΑΣΥΞΕ για αυτοδύναμία του ΚΟΤ και εκπροσώπηση του Συνδέσμου στο Διοικητικό του Συμβούλιο, απειλήσε να διαταράξει την ομαλή σχέση μεταξύ του Συνδέσμου και του Οργανισμού. Ο ΠΑΣΥΞΕ έδωσε προθεαμβία για ίκανοποίηση των αιτημάτων του και προειδοποίησε ότι θα διακόψει κάθε επαφή και συνεργασία με τον ΚΟΤ, στην αντίθετη περίπτωση. Κατηγόρησε ανοικτά την επίσημη πλευρά για ασυνέπεια λόγων και έργων, υποδεικνύοντας ότι με βάση σχετική έρευνα που πραγματοποιήθηκε για τις μακροπρόθεσμες ανάγκες της ξενοδοχειακής βιομηχανίας σε εργατικό δυναμικό θα έπρεπε να είχε προληφθεί η έλλειψη κατώτερων και διευθυντικών στελεχών στα ξενοδοχεία.

TO ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
MARE MONTE
ΣΤΟΝ ΚΑΡΑΒΑ

ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
CONSTANTIA STHN
ΑΜΜΟΧΩΤΟ

ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
MIRAMARE. ΤΟ
ΠΡΩΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΗΣ
ΑΕΜΕΣΟΥ ΕΘΝ
ΑΡΧΙΚΗ ΤΟΥ
ΜΟΡΦΗ.

Ενα πρόβλημα που διευρυνόταν συνεχώς, με αποτέλεσμα την υπεξαίρεση προσωπικού από υφιστάμενες μονάδες και τη δημιουργία τεχνητής ανατίμησης των μισθολογίων. Μια εξέλιξη με απρόβλεπτες πληθωριστικές τάσεις και αρνητικές επιπτώσεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Μέσα σ' αυτό το ζοφερό κλίμα για τα τουριστικά πράγματα του τόπου στην Επίσαια Γενική Συνέλευση των μελών του ΠΑΣΥΞΕ, το Μάρτιο του 1972, ο Α. Κατσελλής ανακοίνωσε την πρόθεσή του να μην επαναδιεκδικήσει τη θέση του Προέδρου. Με τις νέες εκλογές αναδείχτηκε Πρόεδρος ο Ανδρέας Ευρυθιάδης.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο τίμησε σε ειδική τελετή τον Κώστα Κατοελλή, πατέρα του Ανδρέα Κατοελλή, για την προσφορά του προς την ξενοδοχειακή βιομηχανία και τον τουρισμό της Κύπρου γενικότερα, και του απένειμε χρυσό μετάλλιο.

Το νέο Συμβούλιο συνέχισε τις προσπάθειες του προηγούμενου για αναδάμνιση του Συνδέσμου, πραγματοποιώντας ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Ο Σύνδεσμος αποδεσμένηκε πλήρως από την ΟΕΒ και μετασεγάστηκε σε γραφεία που ενοικιάστηκαν σε

κεντρική πολικατοικία της Λευκωσίας. Προχώρησε επίσης, στην πλήρωση της κενωθείσας θέσης του Οργανωτικού Γραμματέα με το διορισμό σ' αυτήν του Ανδρέα Κυπριανίδη. Παράλληλα, ανάθεσε την εκπόνηση μελέτης για την αναδιοργάνωση του Συνδέομου στον Γεώργιο Ιακώδου, ειδικό τότε σύμβουλο σε θέματα διεύθυνσης επιχειρήσεων και μετέπειτα Υπουργό Εξωτερικών.

Ο Σύνδεσμος αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή αυτή την εποχή σε θέματα προβολής και εμπορίας του τουριστικού προϊόντος και αναλαμβάνει σειρά πρωτοβουλιών για ενίσχυση και αναβάθμιση τους. Οργανώνει απευθείας αποστολές στο εξωτερικό, κάνοντας αρχή με τη μεγαλύτερη αγορά της Κύπρου, το Ηνωμένο Βασίλειο, και στη συνέχεια τη Γερμανία και άλλες ευρωπαϊκές και μεσοανατολικές χώρες. Αξίζει να αναφερθεί ότι ο Σύνδεσμος έδειξε ιδιαίτερη ευαισθησία στον τομέα της προβολής και του μάρκετινγκ, συνεργώντας με δικό του πρόγραμμα δράσης στο εξωτερικό, παράλληλα με εκείνο του ΚΟΤ. Εκτός από την οργανωμένη διαφώτιση στην οποία προβαίνει ο Σύνδεσμος σε έντυπα του εξωτερικού, δίδει το παρών του σε διάφορες τουριστικές εκδηλώσεις και συναντήσεις είτε μεμονωμένα είτε σε συνεργασία με τον ΚΟΤ. Επενδύει ιδιαίτερα στη συμμετοχή του σε τουριστικές εκθέσεις, κάνοντας αρχή με την Εκθεση του Ιαραή, το 1969. Εκτότε, διευρύνει και αναβαθμίζει την εκπροσώπησή του σε διεθνείς και περιφερειακές εκθέσεις με κύριο άξονα προβολής την Παγκόμια Τουριστική Εκθεση του Λονδίνου "World Travel Market".

«ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΒΡΑΛΑ» ΣΤΗ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ, ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ
ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΓΙΑ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΝ
ΠΡΟΒΟΛΗΝ ΤΗΣ
ΚΥΠΡΟΥ.

ΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗΝ
ΕΚΘΕΣΗ WORLD
TRAVEL MARKET
ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ, ΣΤΟ
ΟΗΟΙΟ
ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ ΚΑΙ Ο
ΠΑΣΥΣΕ.

Υπερβολική ανάπτυξη

Μέχρι το 1972 η αύξηση των ξενοδοχειακών κλινών συνεχίζεται με ραγδαίους ρυθμούς ενώ, παράλληλα, αυξάνεται και η δραστηριότητα της παραξενοδοχίας, εξελίξεις που αρχίζουν να δημιουργούν προβλήματα πληρότητας. Ο Σύνδεσμος τότε αναζητά τρόπους αύξησης της τουριστικής κίνησης προς την Κύπρο. Θέτει θέμα ναυλωμένων πτήσεων και ζητά την παραχώρηση αδειών σε περισσότερες ένεσις εταιρείες για πραγματοποίησή τους. Η θέση αυτή τον φέρνει σε σύγκρουση με τον ΚΟΤ, ο οποίος τάσσεται υπέρ της προστασίας του Εθνικού Μεταφορέα και της διατήρησης ελέγχου στις τουριστικές αφίξεις για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο καθόδου στην Κύπρο φθηνού τουρισμού.

Το 1973, διορίστηκε ως νέος Γενικός Διευθυντής του ΚΟΤ ο Αντώνης Ανδρονίκου με τον οποίο ο Σύνδεσμος ουζετεί τρόπους επίλυσης των προβλημάτων που απασχολούν την ξενοδοχειακή βιομηχανία αυτή την περίοδο, με κύρια έμφαση στην καταπολέμηση της παραξενοδοχίας και στην ενίσχυση των προσπαθεών αύξησης του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο.

Στο μεταξύ, συμπληρώθηκε και παραδόθηκε στο Σύνδεσμο η έκθεση Ιακώβου για την αναβάθμιση του Συνδέομου, η οποία υιοθετήθηκε στο σύνολό της. Το σχέδιο τέθηκε σε εφαρμογή με πρώτο θήμα το διοριαμό Γενικού Διευθυντή, το 1973. Στη θέση αυτή προσλήφθηκε ο Ιωάννης Γιακουμής, στον οποίο ανατέθηκε και η ευθύνη της εφαρμογής των υπόλοιπων προνοιών του σχεδίου και της υποβολής προτάσεων για τις αναγκαίες καταστατικές αναπροσαρμογές.

Αυτή την περίοδο έγινε η πρώτη ουαϊστική και οργανωμένη προσπάθεια για διερεύνηση των δυνατοτήτων αξιοποίησης της αραβικής αγοράς, η οποία αποτελούσε τότε την κυριότερη πηγή τουρισμού για την Κύπρο. Για μια επιτόπου διαπίστωση και στάθμιση των δεδομένων της αγοράς οργανώθηκε αποστολή στις χώρες του Αραβικού Κόλπου με τη συμμετοχή των κυριοτέρων εταιριών του τουρισμού. Τον ΠΑΣΥΞΕ εκπροσώπησε στην αποστολή ο Διευθυντής του I. Γιακουμής.

Σαν αποτέλεσμα της έρευνας αυτής πάρθηκαν τότε αποφασιστικά μέτρα, τα οποία συνέβαλαν στην επίτευξη των επιδικόμενων στόχων και στη σημαντική αύξηση του τουρισμού από τις αραβικές χώρες προς την Κύπρο. Καθοριστικά για τις νέες εξελίξεις υπήρξαν η δρομολόγηση απευθείας πτήσεων από τις Κυπριακές Αερογραμμές προς τις αραβικές χώρες και η δημιουργία γραφείου τουρισμού από τον ΚΟΤ στο Μπαχρέιν.

ΟΤΙ ΑΠΕΜΕΙΝΕ
ΑΙΟ ΤΟ
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
SALAMINIA TOWER
ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΤΟ
ΜΕΤΑ ΤΟΝ
ΤΟΥΡΚΙΚΟ
ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟ ΤΟ
1974.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ
Ο ΕΠΙΤΙΜΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΠΑΙΣΙΕΣ,
Α. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ
(ΔΕΞΙΑ) ΚΑΙ
Γ. ΣΚΥΡΙΑΝΙΔΗΣ
(ΚΕΝΤΡΟ),
ΑΝΤΙΕΤΟΙΧΑ, ΜΑΖΙ
ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ
ΤΟΥ ΣΥΝΑΞΙΜΟΥ
ΣΕΝΟΔΟΧΩΝ ΤΗΣ
ΜΑΛΤΑΣ, ΣΤΟ
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ
ΣΥΝΕΑΡΙΟ
ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ
ΧΩΡΩΝ — ΜΑΛΤΑ,
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1977.

Συνέπειες της τουρκικής εισβολής

Διστυχώς, τα σχέδια του ΠΑΣΥΞΕ ανακόπηκαν και ανατράπηκαν διαίσθια από τα τραγικά γεγονότα του 1974. Το πλήγμα για την ξενοδοχειακή βιομηχανία από την τουρκική εισβολή ήταν καίριο και καταστροφικό. Η απώλεια της Αμμοχώστου και της Κερύνειας, που συγκέντρωναν τη μεγαλύτερη ξενοδοχειακή δραστηριότητα αυτή την περίοδο, σήμαινε απώλεια ποσοστού 65% της συνολικής δυναμικότητας της Κύπρου σε κλίνες και την προσφυγοποίηση του 70% των μελών της ξενοδοχειακής οικογένειας. Τα ξενοδοχεία περιορίστηκαν στα 50 από τα 115 που διέθετε η Κύπρος πριν από το '74 και οι κλίνες από 13 χιλιάδες μειώθηκαν στις 4.5 χιλιάδες. Η απώλεια επιοπτής του διεθνούς αεροδρομίου Λευκωσίας είχε σαν αποτέλεσμα να διακοπεί κάθε επικοινωνία και επαφή με το εξωτερικό.

Πρώτιστο μέλημα του Συνδέσμου ήταν η παροχή ανθρωπιστικής και οικονομικής βοήθειας προς τους ξεριζωμένους ξενοδόχους, αρκετοί από τους οποίους αντιμετώπισαν ακόμα και θέμα επιβίωσης.

Το ενδιαφέρον της Ελλάδας υπήρξε άμεσο και πολύπλευρο σ' αυτές τις κρίσιμες στιγμές. Τα αντίστοιχα ελληνικά σωματεία, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων και το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας ανταποκρίθηκαν γενναιόδωρα και αυθόρυμτα με την παροχή σημαντικής οικονομικής βοήθειας προς τον ΠΑΣΥΞΕ για να μπορέσει ο Σύνδεσμος να ανταποκριθεί άμεσα στο έργο της ανακούφισης των εκτοπισθέντων ξενοδόχων. Ο ΠΑΣΥΞΕ εξέφρασε ευγνώμονες ευχαριστίες και ανακήρυξε το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας «Μέγα Ευεργέτη του ΠΑΣΥΞΕ».

Ο Σύνδεσμος δρίσκεται στη δυσάρεστη θέση να εγκαταλείψει το οίκημα στο οποίο στεγαζόταν λόγω των οικονομικών δυσχερειών που αντιμετώπιζε και να αναζητήσει προσωρινό καταφύγιο σε χώρο που του παραχώρησε το Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο. Αναγκάστηκε επίσης να τερματίσει τις υπηρεσίες του Γενικού του Διευθυντή και του υπόλοιπου προσωπικού. Η Δώρα Καψή ήταν η μόνη που παρέμεινε στη θέση της και η οποία ανέλαβε εξολοκλήρου την ευθύνη της διεκπεραίωσης των εργασιών του Συνδέσμου.

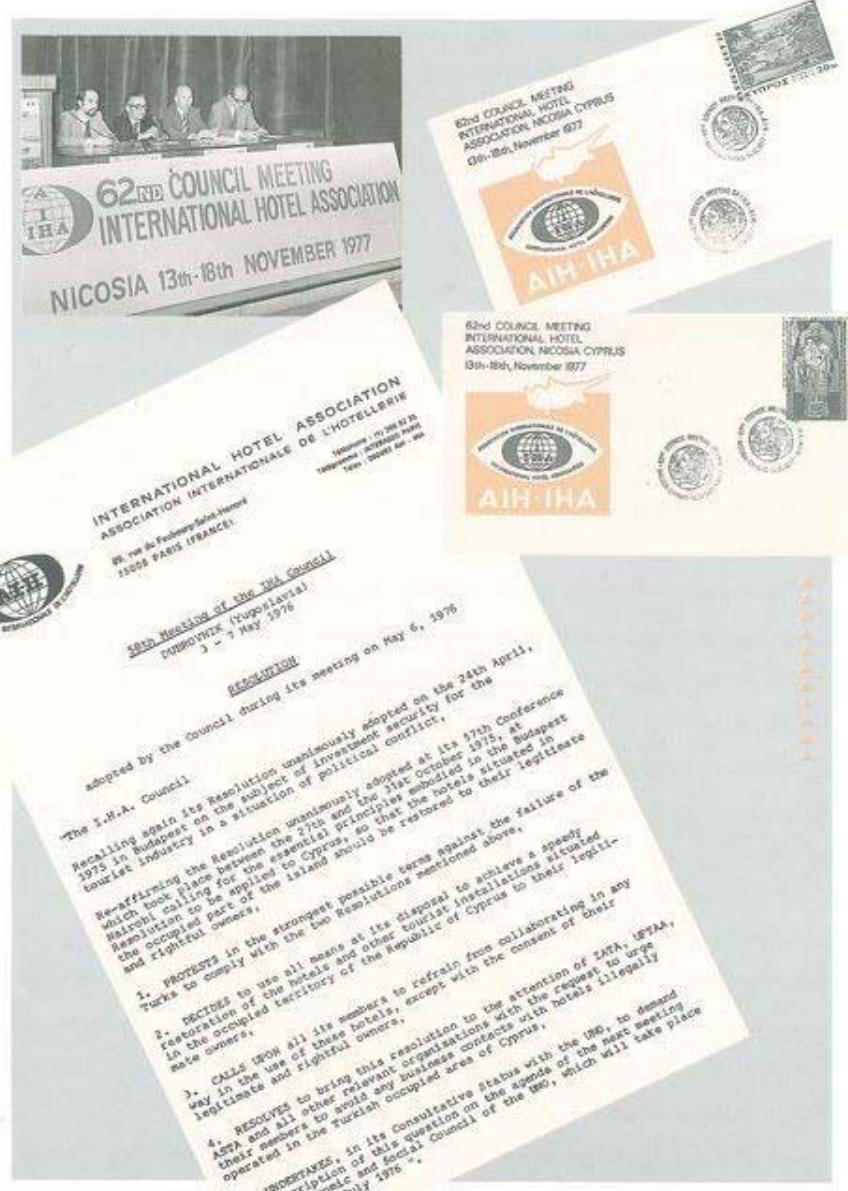
Σε μεταγενέστερο στάδιο, ο Σύνδεσμος εργάζεται για την αναζωογόνηση και επανδραστηριοποίηση της ξενοδοχειακής βιομηχανίας με την ευαισθητοποίηση κυρίως και την ενεργοποίηση του κυβερνητικού παράγοντα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΣΤΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ &
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΠΟΥ ΕΛΩΣΕ Ο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
Α. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ
(ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΙΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ) ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΗΚΕ Η
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ δεσμού
ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΥ
I.H.A. ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ.
ΣΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΑΙ Ο
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ
ΠΑΣΙΓΓΕΣ Κ. ΛΟΓΖΟΥ.

ΕΝΑ ΑΙΓΑΙΟ ΤΑ
ΠΟΔΑΡΑ
ΦΗΦΙΣΜΑΤΑ ΠΟΥ
ΠΕΤΥΧΑΝ ΝΑ
ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΟΥΝ ΟΙ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ
ΠΑΣΙΓΓΕΣ ΣΤΑ
ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΙΕΘΝΗ
ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΟΥ
I.H.A.

ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟΙ
ΦΑΚΕΛΑΙΟΙ
«ΠΡΩΤΗΣ ΜΕΡΑΣ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ» ΜΕ
ΕΙΔΙΚΗ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ
ΣΦΡΑΓΙΔΑ, ΟΙ
ΟΠΟΙΟΙ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΡΙΑ
ΤΗΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΟΥ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΥ
I.H.A.

Η ανταπόκριση της κυβέρνησης υπήρξε άμεση και ουσιαστική, θέτοντας σ' εφαρμογή σχέδιο παροχής κινήτρων για δημιουργία νέων μονάδων. Άρκετοί ήσαν οι ξενοδόχοι που επωφελήθηκαν από την πρώτη φάση του σχεδίου δανειοδότησης και εκμισθωσης γης, ενώ αριθμός άλλων ξενοδόχων περιελήφθησαν σε σχέδιο παροχής βοήθειας, είτε σε γη είτε σε δάνειο. Η αποφασιστικότητα του κυβερνητικού παράγοντα σε συνδυασμό με το δυναμισμό της ιδιωτικής πρωτοβουλίας πέτυχαν θαύματα. Οχι μόνο επιτεύχθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα η ανάκαμψη και αναζωγόνηση της τουριστικής βιομηχανίας, αλλά μέχρι το 1978 οι ρυθμοί ανάπτυξης ξεπέρασαν τα επίπεδα πριν από το 1974.

Η σταυροφορία του ΠΑΣΥΞΕ επεκτείνεται και προς τα έξω με στόχο την αποτροπή του ενδεχομένου παράνομης εκμετάλλευσης των κατεχομένων ξενοδοχείων. Εντείνει τις διαφωτιστικές του ενέργειες με τη διεύρυνση και αναβάθμιση της παρουσίας του σε διεθνή συνέδρια και παράλληλα συμμετέχει σε κοινές αποστολές στο εξωτερικό μαζί με τον ΚΟΤ σε μια προσπάθεια αναζωγόνησης της τουριστικής κίνησης προς την Κύπρο.

Συνέδριο του ΙΗΑ στην Κύπρο

Εκτιμώντας την τεράστια πολιτική σημασία που θα είχε για την Κύπρο, επεδίωξε και πέτυχε την πραγματοποίηση στη Λευκωσία, το 1977, του φθινοπωρινού συνεδρίου του Εκτελεστικού Συμβουλίου του Διεθνούς Συνδέσμου Ξενοδόχων, παρά τις επανελημμένες προσπάθειες των Τούρκων να το ματαιώσουν. Από το συνέδριο αυτό προέκυψαν σημαντικά αφέλη, ιδιαίτερα στο διαφωτιστικό τομέα και την προβολή της κυπριακής υπόθεσης στο εξωτερικό, καθώς επίσης και στις προσπάθειες παρεμπόδισης της τουριστικής αξιοποίησης των κατεχομένων ξενοδοχείων από τους Τούρκους. Τα ψηφίσματα που εγκρίθηκαν από το συνέδριο καταδίκαζαν με εντονότατο τρόπο την Τουρκία και αξίωναν τερματισμό των αφετεριστικών της πράξεων και άμεση παράδοση των ελληνοκυπριακών ξενοδοχείων στους νόμιμους δικαιούχους τους. Επιπλέον, με τα ψηφίσματα αυτά καλούνταν όλα τα μέλη του Διεθνούς Συνδέσμου Ξενοδόχων να αποφεύγουν οποιασδήποτε μορφής συνεργασία με ξενοδοχεία στις κατεχόμενες περιοχές χωρίς τη συγκατάθεση των νόμιμων ιδιοκτητών τους. Παρόμοια ψηφίσματα πέτυχε η κυπριακή αντιπροσωπεία και σε άλλα συνέδρια του ΙΗΑ που έγιναν σε διάφορες χώρες.

Ανάκαμψη της ξενοδοχειακής βιομηχανίας

Με τη βελτίωση των οικονομικών δεδομένων, ο ΠΑΣΥΞΕ επανέκτησε το προηγούμενο κύρος και την ευρωστία του. Εθεσε σε εφαρμογή τα αναπτυξιακά του σχέδια που είχαν μείνει ημιτελή το 1974, κάνοντας αρχή με την αναδιάρθρωση του Συνδέομου. Για το σκοπό αυτό ετοιμάστηκε έκθεση για τις αναγκαίες καταστατικές και διαδικαστικές ρυθμίσεις από τον Κωνστάκη Λοΐζου, Γραμματέα του Συνδέομου, οι πρόνοιες της οποίας έμπαιναν σταδιακά σε εφαρμογή.

Σε πρώτο στάδιο, το 1978, ο ΠΑΣΥΞΕ προβαίνει στην αγορά οικήματος για μόνιμη στέγαση, στην πολυκατοικία που δρισκεται σήμερα και σε δεύτερο στάδιο προχωρεί στην πλήρωση της θέσης του Γενικού Διευθυντή. Υστερα από τις σχετικές διαδικασίες επιλογής προσλήφθηκε η Αρτεμίς Γιορδαμλή, η οποία ανέλαβε καθήκοντα το Σεπτέμβριο του 1979. Σταδιακά άρχισε να συμπληρώνεται και η στελέχωση της Γραμματείας του ΠΑΣΥΞΕ.

Στο μεταξύ, επαναλειτουργήσε το Γραφείο Κρατήσεων του Συνδέομου στο αεροδρόμιο Λάρνακας, το οποίο με τα έσοδα του συνέβαλε σημαντικά στην οικονομική ενίσχυση του Συνδέομου και συνεχίζει και σήμερα να καλύπτει σημαντικό μέρος των λειτουργικών του εξόδων.

Το 1979, προωθήθηκε στη Βουλή νομοσχέδιο σχετικό με τη ρύθμιση της λειτουργίας των κέντρων αναψυχής για το οποίο είχε πρωτοστατήσει ο ΠΑΣΥΞΕ και είχε συμβάλει με διάφορες ενέργειες στην επίσπευση της ψήφισής του. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο Σύνδεσμος ενθάρρυνε τη δημιουργία υποδομής στον ψυχαγωγικό τομέα. Υπήρξε αρωγός και συμπαραστάτης στις επιδιώξεις των ιδιοκτητών κέντρων αναψυχής και συνέβαλε στον καταρτισμό νομοθετικού πλαισίου και στην ιδρυση, το 1968, του Παγκύπριου Συνδέομου Κέντρων Αναψυχής — ΠΑΣΥΚΑ. Στην πρόταση νόμου περι Ιδρύσεως και Λειτουργίας Κέντρων Αναψυχής, που πρόβλεπε την

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΞΕ
ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΓΙΑ
ΝΑ ΣΥΓΧΑΡΕΙ ΤΟΝ
ΝΕΟΕΚΔΑΓΕΝΤΑ
ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΣΠΥΡΟ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ.
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ:
Κ. ΛΟΦΖΟΥ,
Α. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ,
ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ,
Γ. ΧΑΤΖΗΑΡΑΠΗΣ,
Α. ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ,
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ.

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΣΤΗ
ΔΙΕΘΝΗ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ ITB ΣΤΟ
ΒΕΡΟΛΙΝΟ.

κατάταξη και την εισφορά των κέντρων προς τον ΚΟΤ, συμπεριλήφθηκαν τα εσοιατόρια και οι λοιποί χώροι αναψυχής των ξενοδοχείων. Το γεγονός αυτό προκάλεσε την αντίδραση των ξενοδόχων και την αντίθεσή τους στην εφαρμογή του νόμου. Μια διαφορά που εξελίχθηκε σε αντιπαράθεση μεταξύ ΠΑΣΥΞΕ και ΚΟΤ, ιδιαίτερα μετά την ψήφιση του νόμου και την άρνηση του Συνδέσμου να τον εφαρμόσει. Υστερα από μια μακρά περίοδο έντονων διεργασιών επήλθε συμβιβασμός και αποφασίστηκε η εφαρμογή μειωμένης φορολογίας από 5%, που ήταν το αρχικό αίτημα του ΚΟΤ, σε 3% πάνω στην κατανάλωση ποτών και τροφίμων στα ξενοδοχεία.

Προβλήματα υπερανάπτυξης

Οι ξενοδόχοι, που πρώτοι διαπίστωσαν σημάδια υπερανάπτυξης, άρχισαν να κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για τα προβλήματα που περιέκλειε μια συνεχιζόμενη ανεξέλεγκτη ανάπτυξη. Πιο αισθητή ήταν η πίεση από την έλλειψη εργατικού δυναμικού που έπαιρνε ανησυχητικές διαστάσεις. Για την αναχώρηση της κατάστασης οι ξενοδόχοι εισηγήθηκαν σειρά μέτρων, όπως η ταχύρρυθμη κατάρτιση προσωπικού, η πραγματοποίηση έρευνας για τις μακροπρόθεσμες ανάγκες της ξενοδοχειακής βιομηχανίας σε προσωπικό, ακόμα και ο έλεγχος της ξενοδοχειακής ανάπτυξης, αν παρίστατο ανάγκη. Διαπίστωσαν επίσης αρνητικά φαινόμενα στον τομέα των υπηρεσιών και τάσεις παράνομης εκμετάλλευσης των ξένων, ιδιαίτερα από τους οδηγούς ταξί. Οι ξενοδόχοι ζήτησαν τη λήψη νομοθετικών μέτρων για την προστασία και κατοχύρωση των τουριστών και συνάμα τη διαφύλαξη του καλού ονόματος της Κύπρου στο εξωτερικό. Το νομοσχέδιο για τη ρύθμιση και λειτουργία του επαγγέλματος οδηγού ταξί προωθήθηκε με μεγάλη καθυστέρηση στη Βουλή και ψηφίστηκε σε νόμο μόλις πρόσφατα.

Για μεγαλύτερη προστασία και ασφάλεια των ξένων, ο ΠΑΣΥΞΕ ζήτησε την ίδια περίοδο τη λειτουργία του θεσμού της τουριστικής αστυνομίας, ένα παλιό αίτημα που εκκρεμεί μέχρι σήμερα.

Παράλληλα, ο Σύνδεσμος ανακινεί και πάλι το θέμα της εκπροσώπησής του στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ για πιο συλλογική και αποτελεσματική αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων του τουρισμού.

Ο κίνδυνος για παράνομη εκμετάλλευση των κατεχομένων ξενοδοχείων μπορεί να απομακρύνθηκε προσωρινά αλλά δεν αποτράπηκε πλήρως. Αυτή την περίοδο έρχονται στο προσκή-

Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ζεις
ΗΛΙΚΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ
ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ Η
ΟΠΟΙΑ
ΠΡΟΩΘΕΙΤΑΙ ΜΕ
ΕΠΙΤΥΧΙΑ.
ΙΔΙΑΤΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ
ΠΕΡΙΟΔΟ.

νιο ενέργειες των Τούρκων να θέσουν σε λειτουργία ξενοδοχεία της Κερύνειας και της Αμμόχωστου, τα οποία διαφημίζουν σε τουριστικά προγράμματα και άλλα έντυπα του εξωτερικού. Οι ξενοδόχοι κατάγγειλαν τις νέες παράνομες ενέργειες των Τούρκων σε διεθνή δήματα και αξιώσαν την παρέμβαση ξένων κυβερνήσεων για αποτροπή αυτού του ενδεχομένου.

Η τουριστική εκμετάλλευση των κατεχόμενων ξενοδοχείων ήταν και είναι ένα σοβαρότατο πρόβλημα που απασχολεί μόνιμα στο εξής τον ΠΑΣΥΞΕ. Η Τουρκία όχι μόνο δε δειχνεί καμιά ουμόρφωση προς τους διεθνείς κανόνες, αλλά αντίθετα κλιμακώνει τις επεκτατικές της βλέψεις και δημιουργεί συνεχώς και νέα τετελεσμένα. Οι διαφημιστικές της προσπάθειες για τουριστική προβολή των κατεχόμενων εντείνονται προς κάθε κατεύθυνση. Πέτυχε σταδιακά την ένταξη ξενοδοχείων σε προγράμματα οργανωτών ταξιδίων, ακόμα κι αυτή την παρουσία της σε διεθνείς τουριστικές εκθέσεις. Ο ΠΑΣΥΞΕ παρακολουθούσε και παρακολουθεί αυτές τις εξελίξεις και πάντοτε σε στενή συνεργασία με την κυπριακή κυβέρνηση, προβαίνει στους κατάλληλους χειρισμούς, καταφεύγοντας ακόμα και σε ένδικα μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος.

Η εποχικότητα του τουρισμού είναι ένα άλλο πρόβλημα που απασχολεί το Σύνδεσμο. Σε μια προσπάθεια προσέλκυσης και ανάπτυξης του χειμερινού τουρισμού οργανώνονται εκστρατείες προβολής και μάρκετινγκ στις σημαντικότερες τουριστικές αγορές της Κύπρου. Οργανώνονται επίσης αποστολές για επαφές με οργανωτές ταξιδίων και επιτυγχάνεται σταδιακά η ένταξη της Κύπρου στα χειμερινά προγράμματα εκδρομών. Παράλληλα, οι διαφημιστικές προσπάθειες επεκτείνονται τώρα και σε άλλες γεωγραφικές περιοχές με ακοπό τη διεύρυνση των τουριστικών αγορών της Κύπρου.

Το 1981, δημιουργείται στον ΚΟΤ Συντονιστική Επιτροπή Τουρισμού με σκοπό τη στενότερη και ευρύτερη συνεργασία στην αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων του τουρισμού. Ο ΠΑΣΥΞΕ δέχεται να εκπροσωπηθεί στην Επιτροπή χωρίς να εγκαταλείπει το πάγιο αίτημά του για συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ.

Σαν αυνέπεια της συνεχίζομενης μείωσης στην πληρότητα των ξενοδοχείων, η κυβέρνηση ενδιδει στις πιέσεις του ΠΑΣΥΞΕ και επιτρέπει αυτή την περίοδο το άνοιγμα πέντε αεροδρομίων από το Ηνωμένο Βασίλειο, για ναυλωμένες πτήσεις.

Κρούσματα παραξενοδοχίας

Η παράνομη λειτουργία τουριστικών καταλυμάτων εξελίσσεται σε πραγματική μάστιγα για την ξενοδοχειακή βιομηχανία, γεγονός που αθεί στην υιοθέτηση από τους ξενοδόχους πιο δυναμικής στάσης απέναντι σ' αυτό το θέμα. Ο ΠΑΣΥΞΕ προβαίνει σε μια κινητοποίηση διαφώτισης οργανώσεων, του κοινού και άλλων παραγόντων για τον αρνητικό αντίκτυπο των μη αδειούχων καταλυμάτων στα επίπεδα και την ποιότητα των υπηρεσιών των ξενοδοχείων, ενώ παράλληλα απαιτεί από την κυβέρνηση τη νομοθετική ρύθμιση του θέματος και τη δέσμευση των οργανών των ταξιδίων ότι δε θα συνεργάζονται με παράνομα καταλύματα.

Στις αρχές του 1982, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου επιθυμώντας να εκφράσει τη βαθειά εκτίμησή του για τις μακρόχρονες και πολύτιμες υπηρεσίες που πρόσφεραν στο Σύνδεσμο ο Γεώργιος Σκυριανίδης, Επίτιμος Πρόεδρος και ο Μιχάλης Μαραγκός, Επίτιμος Γραμματέας του Συνδέσμου, τους τίμησε σε ειδική τελετή με χρυσό και αργυρό μετάλλιο αντιστοίχως.

Η παρουσία του ΠΑΣΥΞΕ στο διεθνή χώρο αποκτά συνεχώς και μεγαλύτερο εκτόπιομα. Είναι τώρα πιο ενεργά αναμεμειγμένος στις δραστηριότητες του Διεθνούς Συνδέσμου Ξενοδό-

ΟΙ ΤΙΜΗΘΕΝΤΕΣ
Γ. ΣΚΥΡΙΑΝΙΔΗΣ ΚΑΙ
Μ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ, ΜΕ
ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΞΕ
Α. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ
ΣΤΑΥΡΙΝΑΚΗ ΚΑΙ
ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ.

χων - IHA και συμμετέχει σε προγράμματα δράσης για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων στο διεθνή τουρισμό. Ιδιαίτερα ενεργός ήταν η συμμετοχή της Κύπρου στο κοινό πρόγραμμα με τη Μάλτα και τη Ρόδο για την καταπολέμηση της εποχικότητας στον τουρισμό. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια πραγματοποιήθηκε στη Λάρνακα, το Φεβρουάριο του 1982, το τρίτο από τρία συνέδρια υπό την αιγίδα του Διεθνούς Συνδέσμου Ξενοδόχων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τουρισμού. Το Συνέδριο ασχολήθηκε με τη μελέτη των αποτελεσμάτων από τις έρευνες που πραγματοποίησαν οι τρεις χώρες για το πρόβλημα της εποχικότητας, καθώς επίσης και με το συντονισμό στη λήψη αποφάσεων για την καταπολέμησή του σε ευρωπαϊκή ή και παγκόσμια κλίμακα.

Η Κύπρος ήταν η μόνη από τις τρεις χώρες που παρουσίασε εφαρμοσμένο πρόγραμμα με θετικά αποτελέσματα για την καταπολέμηση του προβλήματος της εποχικότητας και το οποίο υιοθετήθηκε από το συνέδριο για να αποτελέσει τη βάση στον καταρτισμό του τελικού πλαισίου δράσης.

Από το 1982, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων πρωτοστατεί μαζί με τους Συνδέσμους άλλων μεσογειακών χωρών οι οποίοι υποστηρίζουν την πρωτοβουλία του Ιοπανικού Συνδέσμου Ξενοδόχων, στη δημιουργία μιας Διεθνούς Ομοσπονδίας (International Federation of Hotel Associations - IFHA) στην περιοχή, με σκοπό τη συλλογική αντίκριση των κοινών προβλημάτων που

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΚΟΤ ΦΡ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
ΠΡΟΣΦΩΝΕΙ ΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΞΕ ΤΟ 1983.

αντιμετωπίζει η ξενοδοχειακή βιομηχανία στο χώρο αυτό.

Μέσα στα πλαίσια της τακτικής για αναβάθμιση του ρόλου του ΠΑΣΥΞΕ αυξάνεται σταδιακά η στελέχωση του Συνδέομου και διευρύνεται ο κύκλος των εργασιών και των υπηρεσιών του. Παράλληλα, εγκαινιάζεται πιο επαγγελματικός και επιστημονικός τρόπος προσέγγισης των διαφόρων θεμάτων στον τουρισμό. Προσλαμβάνεται μελετητής -ερευνητής, στον οποίο ανατίθεται η εκπόνηση μελετών για τις διάφορες τάσεις στο διεθνή τουρισμό, καθώς επίσης και η πραγματοποίηση ερευνών για τα δεδομένα αγορών ανταγωνιστικών προς την Κύπρο, με στόχο τη διαμόρφωση της κατάλληλης πολιτικής και στρατηγικής του Συνδέομου.

Το 1983, προκύπτει μια απροσδόκητη τροπή στο θέμα των παράνομων τουριστικών καταλυμάτων. Η κατάσταση φαίνεται να ξεφεύγει από τον έλεγχο των ξενοδόχων ύστερα από τη δημιουργία ομάδων πίεσης προς την κυβέρνηση και τη Βουλή για τη μη διώξη ιδιοκτητών παράνομων καταλυμάτων. Η Βουλή τελικά τάσσεται υπέρ της αναγνώρισης των μη αδειούχων διαμερισμάτων, ενώ ο ΚΟΤ φαίνεται να συγκατανεύει με το επιχειρήμα ότι με τον τρόπο αυτό θα του παρέχεται η δυνατότητα άσκησης ελέγχου στη λειτουργία των μονάδων αυτών, που το 1983 η δυναμικότητα τους ανερχόταν σε 4.500 κλίνες. Μια εξέλιξη που οδηγεί σε έντονη αντιπαράθεση ΠΑΣΥΞΕ - ΚΟΤ. Ο ΠΑΣΥΞΕ θεωρεί τα παράνομα καταλύματα ως τη μεγαλύτερη κατάρα για την ξενοδοχειακή βιομηχανία που απειλεί να υποβαθμίσει την ποιότητα και το επίπεδο των υπηρεσιών και να μεταβάλει την Κύπρο σε φθηνό τουριστικό προορισμό.

Μέσα σ' αυτό το οκτηκό, στη Γενική Συνέλευση των Ξενοδόχων, το 1984, ο Α. Ευρυθιάδης αποφάσισε να μην υποβάλει ξανά υποψηφιότητα για την προεδρία του Συνδέομου. Νέος Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ εκλέγεται ο Ιωάννης Αρχαντίδης. Με την ανάληψη των καθηκόντων του, το νέο Συμβούλιο προωθεί μια σειρά από πρωτοβουλίες με στόχο την αναβάθμιση των δραστηριοτήτων του σε τοπικό και διεθνές επίπεδο. Αντικρίζει με κριτική σκέψη και εποικοδομητική στάση τα τουριστικά πράγματα και διατυπώνει απόψεις και εισηγήσεις με στόχο τη βελτίωση

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΚΟΤ ΝΤΙΝΟΣ
ΚΙΤΤΗΣ
ΑΠΕΙΘΥΝΕΙ
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟ ΣΤΟ 7ο
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΟ
ΟΠΟΙΟ ΕΓΡΕ ΣΤΗ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΤΟ 1984.
ΣΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΟΙ
Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ,
Α. ΕΥΡΥΘΙΑΔΗΣ ΚΑΙ
Α. ΓΙΟΡΔΑΜΑΝΗ.

και εξύφωσή τους. Αξιολογώντας τα ως τότε δεδομένα του τουρισμού διαπιστώνει αδυναμίες σε κάποιους τομείς δραστηριοτήτων και ζητεί από τον ΚΟΤ την υιοθέτηση πιο δυναμικού μάρκετινγκ του τουριστικού προϊόντος, οικονομική ενίσχυση των διαφημιστικών εκστρατειών στο εξωτερικό και αναβάθμιση του επιπέδου συμμετοχής σε διεθνείς τουριστικές εκθέσεις. Πρωθεί την έκδοση τριμηνιαίου περιοδικού, το οποίο θα ενεργεί ως κανάλι επικοινωνίας με τα μέλη του και παράλληλα ως μέσο προβολής προς τα έξω των δραστηριοτήτων και των θέσεων του ΠΑΣΥΞΕ πάνω σε καίρια και επικαίρια θέματα του τουρισμού. Ενδιαφέρεται παράλληλα για την προβολή και προαγωγή της εικόνας του Συνδέομου σε διεθνές επίπεδο και καθιερώνει την έκδοση διαφημιστικών εντύπων και ενημερωτικών δελτίων για διανομή τους σε διεθνείς συναντήσεις και εκδηλώσεις. Συστηματοποιεί, τέλος, την έρευνα σε διάφορους τομείς της τουριστικής δραστηριότητας και χαράσσει στόχους και προσανατολισμούς πάνω σε πιο ασφαλή δεδομένα και επιστημονικά κριτήρια.

Η εικόνα στο ευρύτερο τουριστικό πεδίο δεν είναι το ίδιο αισιόδοξη. Ο Σύνδεσμος βρίσκεται προ τετελεομένων, ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για νομιμοποίηση των παράνομων καταλυμάτων και την προώθηση σχετικής πρότασης νόμου στη Βουλή. Σε μια προοπτίθεια να αποτρέψει την ψήφιση του νόμου οργανώνει εκστρατεία διαφώτισης της κοινής γνώμης για τις ολέθριες συνέπειες από ένα τέτοιο ενδεχόμενο, ενώ παράλληλα προσεγγίζει παράγοντες και οργανώσεις για την εξασφάλιση αυμπαράστασης και υποστήριξης της θέσης του στο θέμα αυτό.

Το Σεπτέμβριο του 1984, διορίζεται Γενικός Διευθυντής του Συνδέομου ο Αριστος Αριστοτέλους.

Το 1984, ιδρύεται Παγκύπριος Σύνδεσμος Διευθυντών Ξενοδοχείων, γνωστός ως ΠΑΣΥΔΙΞΕ, προς τον οποίο ο ΠΑΣΥΞΕ προσφέρει την υποστήριξη και υποθεσία του. Στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του ο ΠΑΣΥΔΙΞΕ εξυπηρετείται μέσω των γραφείων του ΠΑΣΥΞΕ.

Νέα προβλήματα εγγένη, αυτή τη φορά, προστίθενται στα ήδη υπάρχοντα και ταλαιπωρούν ακόμα περισσότερο την ξενοδοχειακή βιομηχανία. Οι χρεωκοπίες των ξένων ταξιδιωτικών πρακτορείων καταντούν πλέον συστηματικό φαινόμενο, με αποτέλεσμα οι ξενοδόχοι να υφίστανται σοβαρές οικονομικές ζημιές. Ο Σύνδεσμος μελετά και αναζητεί τρόπους επίλυσης του προβλήματος, όπως η υιοθέτηση πιο δεομευτικών συμβολαίων με τους ταξιδιωτικούς πράκτο-

Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ
ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ
ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟ
ΔΩΡΟ ΣΤΟΝ
ΑΠΟΧΡΟΥΝΤΑ
ΠΡΟΕΔΡΟ
Α. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗ ΚΑΤΑ
ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΓΕΥΜΑΤΟΣ ΠΟΥ
ΔΟΘΗΚΕ ΠΡΟΣ
ΤΙΜΗ ΤΟΥ.
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ:
Κ. ΛΟΓΖΟΥ,
Μ. ΚΟΛΟΚΑΣΙΔΗΣ
(ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΤ),
Α. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ,
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ,
Α. ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ
(Γ.Δ. ΚΟΤ) ΚΑΙ
Τ. ΚΟΥΝΝΑΣ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΔΕΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
(ΑΡΙΣΤΕΡΑ),
ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ
ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟ
ΔΙΣΚΟ ΣΤΟΝ
ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΣΣ, ΙΩΑΝΝΗ
ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΝ, ΣΕ
ΕΝΑΕΙΣΗ
ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ
ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ
ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ
ΠΟΥ Ο ΠΑΣΥΣΣ
ΠΡΟΣΦΕΡΕ ΣΤΟ
ΝΕΟ-ΙΔΡΥΘΕΝΤΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΣΥΝΔΕΣΜΟ.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΣΣ ΣΤΟΝ
ΥΠΟΥΡΓΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΙΝΙΟ ΚΙΤΤΗ.

ρες και η ασφαλιστική κάλυψη των ξενοδόχων μέσω του Σχεδίου Ασφάλισης Εξαγωγών ή από
ιδιωτικές εταιρείες.

Αυτή την εποχή παρουσιάζονται επίσης τάσεις υπερκρατήσεων στα ξενοδοχεία. Ο Σύνδεσμος επιρρίπτει ευθύνη για τη δημιουργία του προβλήματος στους ταξιδιωτικούς πράκτορες και στη λανθασμένη νοοτροπία που ακολουθούν στο αύστημα κρατήσεων. Ο Σύνδεσμος πρωθει τη αύσταση κοινής ομάδας εργασίας μεταξύ ΠΑΣΥΞΕ - ACTA (Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου) σε μια προσπάθεια εξεύρεσης κοινής φόρμουλας συνεννόησης στα θέματα υπερκρατήσεων, καθυστερημένων πληρωμών και χρήσης μη αδειούχων καταλυμάτων από ταξιδιωτικά πρακτορεία.

Παρά τις αντιθέσεις και διαμαρτυρίες του ΠΑΣΥΞΕ, προωθείται τελικά στη Βουλή και ψηφίζεται σε νόμο, τροποποιητικό νομοσχέδιο περί εγγραφής μη αδειούχων καταλυμάτων.

Ο ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ «ΦΙΔΟΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ», WALTER LESNEVITCH, ο οποίος έξεφρασε προφύμια να κινησει αγριή, αρπέαν, εναντιον του τουριστικού οδήγου "OFFICIAL AIRLINE GUIDE" για να το αναγκάσει να μη περιλαβει σε προσεχείς εκδοσεις του τα κατεχόμενα ζενοδοχεία μας καθώς και το παρανόμο αεροδρομίο της κατεχόμενης τύμπου. Στη φωτογραφία από αριστερά: Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ, Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ, Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ, W. LESNEVITCH, Α. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΙ Α. ΝΙΚΟΛΑΟΥ.

ΣΤΙΓΜΟΤΥΠΟ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞ ΜΕΤΑΣΥ ΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΡΗΤΩΝ ΖΕΝΟΔΟΧΩΝ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞ ΚΑΙ ΔΕΣΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΖΕΝΟΔΟΧΩΝ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΛΙΑ ΜΥΛΩΝΑ, ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟ ΣΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΖΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞ ΠΟΥ ΕΙΝΕ ΣΤΙΣ ΗΛΑΤΡΕΣ ΤΟ 1985.

Η ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΗ
ΚΟΙΝΗ ΔΕΣΙΩΣΗ
ΠΟΥ ΕΠΙΝΕ ΣΤΟ
ΛΟΝΔΙΝΟ ΜΕΣΑ
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ
ΕΚΘΕΣΗΣ W.T.M.
ΤΟ 1965. ΣΤΟ ΒΗΜΑ
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ
ΚΟΤ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Ν. ΚΩΦΟΥ ΚΑΙ
ΔΙΠΛΑ ΤΟΥ Ο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΖΕ
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ.

Ο Χ. ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ
(ΔΕΣΙΑ)
ΠΡΟ-ΓΕΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙ-
ΣΜΟΥ ΤΗΣ
ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ,
ΠΑΡΑΙΔΕΙ ΔΩΡΟ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΣΥΝΔΕΣΜΟ, ΕΝΑ
ΗΑΕΚΤΡΟΝΙΚΟ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ, ΣΤΟΝ
Κ. ΛΟΦΖΟΥ,
ΓΡΑΜΜΑΤΕΟΥ
ΠΑΣΥΖΕ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΩ ΠΡΟΕΔΡΩ
Π. ΣΤΑΥΡΟΥ,
ΔΙΑΒΑΖΕΙ
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΔΕΥΣΗ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΖΕ ΤΟ 1986.
ΣΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ:
Π. ΑΝΑΣΤΑΣΙΔΗΣ,
Α. ΝΙΚΗΤΑΣ,
Ι. ΙΑΚΩΒΟΥ,
Γ. ΤΣΑΝΟΣ,
Κ. ΛΟΦΖΟΥ,
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ,
Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ,
Η. ΣΚΥΡΙΑΝΙΔΗΣ,
Β. ΛΟΦΖΟΥ ΚΑΙ
Α. ΝΙΚΟΛΑΟΥ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΖΕ
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ,
ΜΙΑΩΝΤΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΓΕΥΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ
ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ
ΧΑΤΖΗΝΑΡΑΗΝ
(ΚΑΘΗΜΕΝΟΣ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ).

Οπως απέδειξαν τα γεγονότα, η ενέργεια αυτή αποτέλεσε προηγούμενο για περαιτέρω ολισθήματα στο θέμα των παράνομων καταλυμάτων, τα οποία προσέφεραν καθόλα αρνητική υπηρεσία στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Το 1985, ο ΠΑΣΥΞΕ πρόδαλε το αίτημα για φιλελευθεροποίηση των τιμών στα ξενοδοχεία. Ως τώρα εφαρμοζόταν ελεγχόμενο ούστημα από τον ΚΟΤ με κατώτατο και ανώτατο όριο τιμών.

Για πρώτη φορά ο Σύνδεσμος καταπάνεται ουδαιστικά με το κεφάλαιο εσωτερικός τουρισμός. Φαίνεται να εκτιμά τα αφέλη και τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει για την ξενοδοχειακή βιομηχανία και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την προώθηση και ανάπτυξή του. Προσφέρει ειδικά κίνητρα διακοπών σε Κύπριους και εκδίδει κατάλογο των ξενοδοχείων που συμμετέχουν στο σχέδιο για χρήση του από τα ταξιδιωτικά γραφεία. Παρά τα θετικά αποτελέσματα που είχε, το σχέδιο δε λειτούργησε όπως αναμενόταν πάνω σε μακροπρόθεσμη προπτική.

Το 1985 ολοκληρώνονται οι μακρόχρονες προσπάθειες των μεσογειακών χωρών για την ίδρυση του International Federation of Hotel Associations - IFHA, και ο ΠΑΣΥΞΕ γίνεται ένα από τα πρώτα μέλη του.

Ζαύμε στην εποχή της τεχνολογίας και είναι φυσικό η ξενοδοχειακή βιομηχανία να ακολουθεί τους ραγδαίους ρυθμούς ανάπτυξης που παρατηρούνται σ' αυτό τον τομέα. Ο ΠΑΣΥΞΕ παρακολουθεί στενά τις διεθνείς τάσεις και εξελίξεις στον τομέα της τεχνολογίας και προσαρμόζεται ανάλογα. Το 1985, αποφασίζει την ένταξη των ξενοδοχείων στο διεθνές ούστημα που αφορά τους τομείς της πληροφόρησης και των κρατήσεων και διοργανώνει ειδικά σεμινάρια για διαφώτιση και προετοιμασία των μελών του.

Στο μεταξύ, αρχίζουν να διαφαίνονται σημάδια κάμψης και μείωσης του επιπέδου και της ποιότητας των υπηρεσιών, λόγω της παρατεταμένης εκκρεμότητας στην επίλυση των διαφόρων προβλημάτων του τουρισμού.

Εξαιτίας των αρνητικών αυτών εξελίξεων, ο ΠΑΣΥΞΕ θέτει επιτακτικά θέμα επιβολής ελέγχου στην ανάπτυξη της ξενοδοχειακής βιομηχανίας. Παράλληλα, υιοθετεί πιο αυστηρή στάση στο θέμα των ξένων επενδύσεων και τάσσεται εναντίον της εφαρμογής του θεομού της χρονομερίδας (*timesharing*) στην Κύπρο. Η χρονομερίδα είναι μια νέα τάση διακοπών με το ούστημα της αγοράς χρόνου σε τουριστικό κατάλυμα που έχει εφαρμοστεί εδώ και καιρό στην

Ελλάδα και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Η μείωση της πληρότητας καθιστάται πλέον μόνιμο πρόβλημα για την ξενοδοχειακή βιομηχανία, γεγονός που σπρώχνει την κυβέρνηση στην επέκταση του θεαμού των ναυλωμένων πτήσεων επιτρέποντας για πρώτη φορά την πραγματοποίησή τους και από το αεροδρόμιο Luton της ευρύτερης περιοχής του Λονδίνου.

ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ
ΑΥΤΟ
ΣΦΡΑΓΙΣΤΗΚΕ ΟΛΗ
Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ
ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΑΠΟ
ΤΑ 15 ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΝ
ΕΒΔΟΜΑΔΑ
ΜΕΤΑΣΥ 7-12
ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1986.

ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΕΚΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ
ΠΕΝΗΝΤΑΧΡΟΝΑ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ &
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
Μ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΑΠΕΙΛΟΥΝΕΙ
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟ ΣΤΗΝ
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ
ΠΕΝΗΝΤΑΧΡΟΝΑ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
(12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1986).

Τα πενηντάχρονα του ΠΑΣΥΞΕ

Τον Απρίλιο του 1986, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ αποφάσισε το γιορτασμό των πενήντα χρόνων προσφοράς των ξενοδόχων στον κυπριακό τουρισμό. Μέσα στα πλαίσια των γιορτασμών έγινε ειδική τελετή στην Πύλη Αμμοχώστου κατά την οποία τιμήθηκαν με αναμνηστικές ασπίδες οι τρεις πρώην Πρόεδροι του Συνδέσμου και πρωτοπόροι ξενοδόχοι Γ. Σκυριανίδης, Α. Κατσελλής και Α. Ευρυθιάδης για τις σημαντικές υπηρεσίες τους προς τον ξενοδοχειακό κόσμο της Κύπρου. Τις ασπίδες επέδωσε στους τιμώμενους ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας Σπύρος Κυπριανού.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΑ
ΠΕΝΗΝΤΑΧΡΟΝΑ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ, ΜΕ
ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΑΝ (ΕΤΑ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΟΥ) ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ
ΤΙΜΗΘΕΝΤΕΣ
ΠΡΩΗΝ
ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΤΟΥ
ΠΑΣΣΑΣ
Α. ΚΑΤΣΕΑΔΗ,
Γ. ΣΚΥΡΙΑΝΗΣ ΚΑΙ
Α. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗ,
ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ
ΠΕΝΗΝΤΑΧΡΟΝΑ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΠΙΕΣ
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Ι. ΙΑΚΕΒΟΥ ΚΑΙ
Π. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ.

Σε εκτενή ομιλία του στην εκδήλωση ο πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων Ιωάννης Αρχοντίδης αναφέρθηκε στο ιστορικό της ιδρυσης και στο ρόλο και την προσφορά του Συνδέσμου στην πενηντάχρονη πορεία του. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας καθώς και άλλοι ομιλητές εξήραν το έργο και τη συμβολή των ξενοδόχων στην ανάπτυξη και πρόδοτο του κυπριακού τουρισμού και της κυπριακής οικονομίας γενικότερα.

Οργανώθηκε επίσης έκθεση φωτογραφίας και άλλου υλικού που είχε σχέση με την ιστορία και την εξέλιξη του Συνδέσμου και των ξενοδοχείων στην Κύπρο.

Νέες τάσεις στον τουρισμό

Νέες τάσεις παρουσιάζονται αυτό το διάστημα διεθνώς, που ευνοούν εξειδικευμένες μορφές τουρισμού. Ο ΠΑΣΥΞΕ, ανταποκρινόμενος στις εξελίξεις, διερευνά τις δυνατότητες αξιοποίησης τέτοιων μορφών τουρισμού για την Κύπρο και διαπιστώνει τα αφελήματα και τις θετικές επιπτώσεις που είχαν, ιδιαίτερα για την απάμβλυνση της εποχικότητας, ο τουρισμός τρίτης ηλικίας και ο συνεδριακός τουρισμός. Για το σκοπό αυτό αναλαμβάνει τη διαφώτιση και ενημέρωση των μελών του για την κατάλληλη διαμόρφωση του ξενοδοχειακού προϊόντος και τη δημιουργία της απαραίτητης υποδομής που θα επέτρεπαν την ανάπτυξη των δύο αυτών μορφών τουρισμού. Εδώ θα πρέπει να αναφερθεί ότι με προσπάθειες και ενέργειες του ΠΑΣΥΞΕ απαλείφθηκαν οι αρνητικές πρόνοιες που υπήρχαν στο νόμο περί τελωνειακών δασμών και αφορούσαν τη διακίνηση και μεταφορά συνεδριακού εξοπλισμού από το εξωτερικό, γεγονός που συνέβαλε στην απρόσκοπτη προσέλκυση και ανάπτυξη συνεδριακού τουρισμού στην Κύπρο. Ο ΠΑΣΥΞΕ κινεί επίσης τη διαδικασία για την ανάπτυξη του θεαμού του κοινωνικού τουρισμού από την Ελλάδα και το επιτυγχάνει, το 1986, με την υπογραφή των σχετικών συμβολαίων.

Κρίση εργασιακών σχέσεων

Η χρονιά του 1986 σημαδεύτηκε με τη χειρότερη κρίση στις εργασιακές σχέσεις της εργοδοτικής με τη συντεχνιακή πλευρά. Κατά την ανανέωση της συλλογικής ούμβασης, τον Ιούνιο του 1986, προέκυψε διαφωνία μεταξύ των δύο πλευρών όσον αφορά την ικανοποίηση μισθολογικών

Ο Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ
(ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΑΙΓΑΙΟ
ΔΕΣΙΑ),
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ
ΕΟΤ, ΜΕ ΤΟΥΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΤΟΥ
ΚΟΤ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ
ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ
ΚΥΠΡΙΟΥ
ΣΕΝΟΔΟΧΟΥΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΕΔΩ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥΣ
ΟΤΑΝ
ΣΥΜΦΩΝΗΘΗΚΕ Η
ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ
ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΣΤΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ &
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΤΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΣ.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΣ
Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ
(ΤΡΙΤΟΣ ΑΙΓΑΙΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ)
ΥΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΤΟΝ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΡΜΟΔΙΟ ΓΙΑ
ΘΕΜΑΤΑ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΣΣ
Ν. ΣΚΟΥΛΑ, ΣΤΟ
ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΤΟΥ
ΕΥΝΑΞΙΟΥ ΣΤΗΝ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ
ΦΙΛΟΣΦΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΟ 1986.

ΑΙΓΑΙΟ ΤΗΝ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΑΝΤΗΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ
ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ
ΠΑΣΥΣ ΣΤΟΝ
ΥΠΟΥΡΓΟ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ,
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ:
Κ. ΛΟΓΖΟΥ,
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ,
ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ,
Γ. ΤΕΑΝΟΣ,
Τ. ΚΟΥΝΝΑΣ ΚΑΙ
Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ.

και άλλων αιτημάτων των εργαζομένων στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Η διαφορά οδήγησε σε αδιέξοδο και σε δυναμική αναμέτρηση ΠΑΣΥΞΕ - Συντεχνιών. Η κήρυξη απεργίας και ανταπεργίας παρέλυσε κάθε δραστηριότητα και απειλήσει να κλονίσει τα θεμέλια της ξενοδοχειακής βιομηχανίας. Το πλήγμα για την ξενοδοχειακή βιομηχανία τελικά αποφεύχθηκε με τη μεσολάθρηση του Υπουργείου Εργασίας. Υστερα από μια μαραθώνια διαδικασία διαπραγματεύσεων και αυζητήσεων επιτεύχθηκε επίλυση της διαφοράς και υπογραφή νέας, τριετούς συλλογικής σύμβασης μεταξύ των δύο πλευρών.

Ο κινδυνός από την εργατική διαφορά αποσοδείται τελικά, αλλά η ξενοδοχειακή βιομηχανία δεν πάνει να απειλείται από τα συνεχιζόμενα άλιτα προβλήματα του τουρισμού. Ο ΠΑΣΥΞΕ προειδοποιεί για εσφαλμένη πορεία στα τουριστικά πράγματα και καταγγέλει την επίσημη πλευρά για αντιφατική πολιτική. Οι ξενοδόχοι διακηρύσσουν ότι η συνεχιζόμενη ραγδαία αύξηση των κλινών και η ανεξέλεγκτη δραστηριότητα παράνομων καταλυμάτων με κανέναν τρόπο δε συνάδει με τους διακηρυγμένους στόχους για ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που ο ΠΑΣΥΞΕ χαιρέτισε με ιδιαίτερη ίκανοποίηση το Εκτακτο Σχέδιο Πενταετούς Οικονομικής Δράσης (1987-1991), οι πρόνοιες του οποίου απέβλεπαν στη συγκρατημένη αύξηση των κλινών και στην ποιοτική αναβάθμιση της ξενοδοχειακής βιομηχανίας. Ο Σύνδεσμος προχώρησε επίσης στην υποβολή προτάσεων τις οποίες θεωρούσε συνδεδεμένες με την πραγμάτωση των προνοιών του σχεδίου και οι οποίες απέβλεπαν στη βελτίωση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος με τη δημιουργία παρεμφερών έργων τουριστικής υπόδομής.

Ο ΠΑΣΥΞΕ θρίακεται μπροστά σε μια νέα οργανωμένη προσπάθεια των κομμάτων για προώθηση στη Βουλή τροποποιητικής πρότασης στο νόμο περί εγγραφής μη αδειούχων (1982), η οποία αποβλέπει σε συμπληρωματική αναγνώριση και άλλων μη αδειούχων τουριστικών καταλυμάτων. Η ενέργεια αυτή προσκρούει στην έντονη αντίθεση του Συνδέσμου, ο οποίος καταγγέλει τη Βουλή ότι με τη σάση της αυμάλλει στη νομιμοποίηση της παραξενοδοχίας και σε ένδειξη διαμαρτυρίας καλεί τα μέλη του σε μονόωρη στάση εργασίας. Διακηρύσσει επίσης ότι η νοοτροπία αυτή με κανέναν τρόπο δε συνάδει με την τουριστική πολιτική για ποιοτική αναβάθμιση και καλεί την κυβέρνηση και τη Βουλή να αναλογισθούν τις ευθύνες τους και να ανακαλέσουν την απόφασή τους.

ΑΠΟ ΤΗΝ
ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΗΝ
ΧΡΙΣΤΟΥΤΕΝΝΙΑ-
ΤΙΚΗ ΓΙΩΡΤΗ ΤΟΥ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΞΕ ΤΟ 1987. ΤΗ
ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑ ΜΕ
ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΦΑΟΥΡΙ
ΚΟΒΕΙ Ο
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
Κ. ΛΟΓΖΟΥ.

ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΤΡΑΤΕΙΑΣ
ΠΟΥ Ο ΠΑΣΥΞΕ
ΑΝΕΔΑΒΕ
ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ
ΝΟΜΙΜΟΝΟΗΣΗΣ
ΜΗ ΛΑΕΙΟΥΧΩΝ
ΚΑΤΑΛΑΥΜΑΤΩΝ,
ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΚΕ
ΤΟΥΣ ΑΡΧΗΓΟΥΣ
ΤΩΝ ΚΟΙΝΟ-
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ
ΟΠΟΙΟΥΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΕ ΓΙΑ
ΤΙΣ ΛΙΟΦΕΙΣ ΤΟΥ,
ΤΟ ΕΠΙΓΜΗΤΟΥΠΟ
ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ
ΠΡΟΕΑΡΩ ΤΗΣ
ΕΔΕΚ ΒΑΣΟ
ΑΥΣΣΑΡΙΔΗ.

ΕΡΤΟΛΟΤΕΣ ΚΑΙ
ΕΡΤΟΛΟΤΟΥΜΕΝΟΙ
ΣΕ ΣΤΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΝΤΑΙ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΦΕΣΗ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΝΑ
ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ
ΤΑ ΜΗ ΛΔΕΙΟΥΧΑ
ΚΑΤΑΛΑΥΜΑΤΑ
(15/6/87).

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ
ΠΡΕΣΒΥ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΣΣ
ΣΤΟΜΦΟΡΟΠΟΥΛΟ
ΣΤΟΝ οποίο
ΕΠΙΔΟΦΗΚΕ
ΕΠΙΤΑΓΗ ΜΕ ΤΗΝ
ΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΣΕΙΣΜΟΠΑΝΚΤΟΥΣ
ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΝΤΑΙ
ΤΟ ΑΝΤΙΚΑΠΝΙΟ ΤΗΣ
«ΑΝΤΙΚΑΤΟΧΙΚΗΣ»
ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ στο
ΟΔΟΦΡΑΓΜΑ ΤΗΣ
ΔΕΡΝΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ
ΤΙΣ ΣΥΓΧΑΡΟΥΝ ΚΑΙ
ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΣΟΥΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΝ
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥΣ.
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΟΙ
Ν. ΠΑΤΤΙΧΗΣ,
Σ. ΛΕΟΤΣΑΚΟΣ,
Μ. ΛΟΙΖΙΔΗΣ,
Ι. ΙΑΚΩΒΟΥ,
Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ,
Κ. ΛΟΓΙΖΟΥ,
Τ. ΚΟΥΝΝΑΣ,
Α. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ,
Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ,
Φ. ΛΑΣΡΗΣ ΚΑΙ
Θ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
Τ. ΚΟΥΝΝΑΣ
ΕΠΙΔΑΕΙ ΕΠΙΤΑΓΗ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΥΠΕΥΘΥΝΗ
ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΟ-
ΧΙΚΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ
(ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
1987).

Ο Σύνδεσμος διαπιστώνει παράλληλα ελαστικότητα στην κατάταξη τουριστικών καταλυμάτων από την Τεχνική Επιτροπή του ΚΟΤ, καθώς επίσης και παραδίση των προνοιών του Εκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης από τις Τοπικές Αρχές με την έκδοση νέων αδειών για ανέγερση καταλυμάτων ή τη σιωπηρή αποδοχή αλλαγής χρήσεως οικοδομών.

Το Μάρτιο του 1988, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ συναντάται με το νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας προς τον οποίο θέτει τα πολλά και σοβαρά προβλήματα που απασχολούν την ξενοδοχειακή βιομηχανία και ζητά τη μεσολάθησή του για την επίλυσή τους.

Το πρόβλημα υπερκρατήσεων - stop sales οξύνεται και απειλεί να κλονίσει την αξιοποιία στις σχέσεις ξενοδόχων και ταξιδιωτικών πρακτόρων, με δυαμενή αντίκτυπο στη μεταξύ τους συνεργασία. Ο ΠΑΣΥΞΕ διακηρύσσει και πάλι τη θέση του ότι η ρίζα του κακού βρίσκεται στη χαλαρότητα των σχετικών συμβολαιών και προτείνει τη δεσμευτική τήρηση των υποχρεώσεων των δύο πλευρών, χωρίς όμως ανταπόκριση από την άλλη πλευρά.

Ελλειψη εργατικού δυναμικού

Σε συνεχές και μόνιμο πρόβλημα εξελίσσεται επίσης η έλλειψη εργατικού δυναμικού με ακόμα σοδαρότερες επιπτώσεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Ο ΠΑΣΥΞΕ θεωρεί σαν τελευταία

Η ΔΩΡΑ ΚΑΨΗ
(ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ)
ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ ΤΟΝ
ΠΑΣΥΞΕ ΣΤΟ
ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΤΟΥ
ΚΟΤ ΣΤΗΝ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ
«ΦΙΛΟΣΕΝΙΑ» ΣΤΗ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟ
1988.

διέξοδο την εισαγωγή περιορισμένου εργατικού δυναμικού από το εξωτερικό και καλεί την κυβέρνηση να ενεργήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Ένα αίτημα ωστόσο που προσκρούει στην αρνηση των συντεχνιών και οδηγεί σε δεύτερες επιλογές. Αποφασίζεται τελικά η προσέλκυση φοιτητών από ευρωπαϊκές τουριστικές σχολές για πρακτική εξάσκηση στην Κύπρο και η παροχή κινήτρων σε Κύπριους αποδήμους για επαναπατρισμό και απασχόληση στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια οργανώνονται από τον ΠΑΣΥΞΕ αποστολές στο Λονδίνο για απευθείας επαφές με αποδήμους σε μια προσπάθεια να επιτύχουν τον επαναπτριασμό τους, χωρίς όμως ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Οι αρνητικές εξελίξεις στον τουρισμό δεν εμπόδισαν τελικά την ψήφιση, το 1988, της τροποποιητικής πρότασης για συμπληρωματική αναγνώριση μη αδειούχων καταλυμάτων. Με αφορμή το γεγονός αυτό ο ΠΑΣΥΞΕ επέκρινε εντονότατα τη Βουλή, την κυβέρνηση και τον ΚΟΤ ότι με τη συνεχίζομενη αναγνώριση μη αδειούχων καταλυμάτων αντιστρατεύονται την τουριστική πολιτική για ελεγχόμενη και ποιοτική ανάπτυξη. Σαν αποτέλεσμα παρουσιάζοταν το παράδοξο φαινόμενο να εφαρμόζονται περιοριστικά μέτρα για ανέγερση νόμιμων μονάδων και να επιτρέπεται η ανεξέλεγκτη ανέγερση παράνομων μονάδων.

Με τη συνεχή επέκταση της ξενοδοχειακής βιομηχανίας στις ελεύθερες περιοχές και τη

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ, ΥΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΗΝ ELIZABETH GADSBY, ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ HSIMA ΑΙΓΑΙΑΣ.

συσσώρευση τοπικών και ιδιαζόντων προβλημάτων, τέθηκε σε εφαρμογή ο θεσμός των Τοπικών Επιτροπών του Συνδέσμου, η λειτουργία των οποίων ρυθμιστήκε με ειδικές τροποποιήσεις που έγιναν στο Καταστατικό του Συνδέσμου. Οι Τοπικές Επιτροπές που ήσαν αρχικά έξι και αντιστοιχούσαν στη Λευκαδία, τη Λεμεσό, την Πάφο, τη Λάρνακα, την ελεύθερη περιοχή Αμμοχάστου και τα ορεινά Θέρετρα, είχαν σκοπό την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη μελέτη και αντιμετώπιση τοπικών προβλημάτων των ξενοδόχων.

Τον Οκτώβριο του 1988, ο Γενικός Διευθυντής του Συνδέσμου Αριστος Αριστοτέλους ανακοινώνει την πρόθεσή του να αποχωρήσει από τη θέση του λόγω ανάληψης άλλων καθηκόντων. Τον Α. Αριστοτέλους διαδέχεται το Φεβρουάριο του 1989, στη θέση του Γενικού Διευθυντή του ΠΑΣΥΞΕ, ο Ζαχαρίας Ιωαννίδης, ο οποίος εξακολουθεί να παραμένει μέχρι σήμερα στις υπηρεσίες του Συνδέσμου.

Μορατόριουμ στην ξενοδοχειακή ανάπτυξη

Λόγω των προβλημάτων που δημιουργούνται στην τουριστική βιομηχανία από την υπερβολική αύξηση του αριθμού των κλινών, η κυβέρνηση τελικά επιβάλλει από 1.6.1989 μορατόριουμ στην ξενοδοχειακή ανάπτυξη με εξάμηνη ιαχύ.

Εξάλλου, με την ευκαιρία του καταρτισμού νέου Πενταετούς Προγράμματος Ανάπτυξης, 1989-1993, ο ΠΑΣΥΞΕ υποθάλλει υπόμνημα προς την κυβέρνηση με τις δικές του απόψεις και

ΣΤΗΓΜΙΟΤΥΠΟ
ΑΠΟ ΤΟ 11ο
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΥ
ΕΓΙΝΕ ΣΤΟΝ
ΠΡΩΤΑΡΑ ΤΟ 1985.
ΣΤΟ ΒΗΜΑ Ο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ ΚΑΙ
ΣΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ
ΑΠΟ ΔΕΣΙΑ:
Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ,
Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ
ΚΑΙ Κ. ΛΟΙΖΟΥ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ,
ΔΙΑΒΑΖΕΙ ΤΗ
ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΔΕΥΣΗ ΤΟΥ
1989.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΞΕ
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ,
ΠΡΟΣΦΟΡΝΕΙ ΤΟ
12ο ΕΤΗΣΙΟ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΥ
ΕΠΙΝΕ ΤΟ 1989 ΣΤΗ
ΑΕΜΕΣΟ. ΣΤΟ
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΟΙ
Κ. ΛΟΙΖΟΥ
(ΑΡΙΣΤΕΡΑ) ΚΑΙ
Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ.

θέσεις που συνηγορούν υπέρ μιας ελεγχόμενης και ιασιγιασμένης ανάπτυξης, που να μπορεί να αναθεωρείται κάθε πέντε χρόνια ανάλογα με τα εκάστοτε δεδομένα του τουρισμού. Τάσσεται επίσης υπέρ του καθορισμού του ειδους και του μεγέθους της ανάπτυξης, στο σύνολό της και κατά περιοχή, και καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει χωρίς άλλη χρονοτριβή, στην παροχή ουσιαστικών κινήτρων (εκμισθωση χαλίτικης γης, παροχή δανείων, νομιματοποιωτικές και φορολογικές διευκολύνσεις) προς τον ιδιωτικό τομέα για την πραγματοποίηση παρεμφερών έργων τουριστικής ανάπτυξης.

Αυτή την περίοδο, ύστερα από διαφαινόμενες προθέσεις της κυβέρνησης να επιτρέψει την πώληση σε αλλοδαπό μεγάλης έκτασης γης στην περιοχή Χα-Ποτάμι στην Πάφο για τουριστική εκμετάλλευση, ο ΠΑΣΥΞΕ τάσσεται σφοδρά εναντίον μιας τέτοιας ενέργειας, την οποία θεωρεί εντελώς άκαρη και άτοπη λόγω των σοβαρών προβλημάτων από την υπερβολική ανάπτυξη στον ξενοδοχειακό τομέα. Επαναλαμβάνει επίσης την πάγια θέση του ότι η συμμετοχή ξένων κεφαλαίων σε τουριστικά έργα δεν πρέπει να υπερβαίνει το 25% του ολικού κόστους.

ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
"HOTELS OF THE
FUTURE" ΠΟΥ
ΟΡΓΑΝΩΣΕ Ο
ΠΑΣΥΞΕ ΓΙΑ ΤΑ
ΜΕΛΗ ΤΟΥ.

Το 1990, ανακηρύσσεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση Τουρισμού (European Travel Commission), ως Ευρωπαϊκό Έτος Τουρισμού με κύριο στόχο να τονισθεί ο οικονομικός ρόλος του τουριστικού τομέα στην ενιαία Ευρώπη και να προωθηθεί η συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών στην επίτευξη κοινών στόχων, όπως η καταπολέμηση της εποχικότητας και η μεγαλύτερη γεωγραφική και χρονική εξάπλωση του τουρισμού.

Μέσα στα πλαίσια αυτά οργανώνονται διάφορες εκδηλώσεις σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο των χωρών-μελών της Ένωσης. Στην Κύπρο ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετέχει στην οργανωτική επιτροπή των εκδηλώσεων οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ειδικά ενημερωτικά και διαφημιστικά προγράμματα, προβολή της κυπριακής κουζίνας, φωτογραφικούς διαγωνισμούς, διοργανώσεις σεμιναρίων, πρόγραμμα επισκέψεων τουριστικών δημοσιογράφων από χώρες-μέλη της ΕΟΚ και πανηγυρική δεξιώση-συμπόσιο στο κάστρο του Κολοσσού.

Πριν από την εκπνοή της εξάμηνης ιαχύος του μορατόριουμ, τον Ιανουάριο του 1990, ο ΠΑΣΥΞΕ ζητεί την παράταση της ιαχύος του, γιατί θεωρεί ότι οι εξελίξεις στον τουρισμό δε συνηγορούν υπέρ της άρσης του. Σύμφωνα με μελέτη του ΠΑΣΥΞΕ, ώς το 1989 λειτουργούσαν 56.000 κλίνες, ενώ άλλες 47.000 θριακούταν υπό ανέγερση ή εγκρίθηκαν για ανέγερση και δεν επηρεάζονταν από το απαγορευτικό διάταγμα της 1.6.1989. Η θέση του ΠΑΣΥΞΕ τελικά δικαιώθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για παράταση του μορατόριουμ ως τον Οκτώβριο του 1990. Η άρση του μορατόριουμ συνδεόταν με τη συμπλήρωση και εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, ο οποίος διέπει και την τουριστική ανάπτυξη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΚΩΤΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΠΡΟΣΦΩΝΕΙ ΤΟ
13ο ΕΤΗΣΙΟ
ΣΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΥ
ΕΤΙΝΕ ΣΤΗ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΤΟ 1990.
ΣΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ:
Κ. ΛΟΓΖΟΥ,
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ,
Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΚΑΙ
Ζ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.

ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ 1990.
ΣΤΟ ΒΗΜΑ
Ο ΑΠΟΧΩΡΩΝ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ.

ΓΕΥΜΑ ΠΡΟΣ
ΤΙΜΗ ΤΟΥ
ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ
Ι. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗ.
Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΦΕΡΕΙ
ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟ
ΔΩΡΟ. ΔΙΑΚΡΙ-
ΝΟΝΤΑΙ ΣΤΑ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ Η
ΦΡ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ
ΣΤΑ ΔΕΣΠΑ
Ο Ζ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.

Μέσα στο 1990 ρυθμίζεται επίσης οριστικά το θέμα των ξένων επενδύσεων στην Κύπρο με την ψήφιση από τη Βουλή τροποποιητικής πρότασης στο Νόμο Περι Κτήσεως Ακίνητης Ιδιοκτησίας Αλλοδαπών, η οποία επιβάλλει αυστηρούς περιορισμούς στην πώληση γης σε ξένους.

Μια άλλη θετική εξέλιξη για τους ξενοδόχους την ίδια περίοδο είναι η παραχώρηση άδειας από την κυβέρνηση για την εισαγωγή και απασχόληση ξένου εργατικού δυναμικού στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Στη Γενική Συνέλευση του ΠΑΣΥΞΕ, τον Απρίλιο του 1990, ο Ιωάννης Αρχοντίδης εκδηλώνει την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την προεδρία του Συνδέσμου, ύστερα από τη συμπλήρωση εξαετούς θητείας σ' αυτήν. Σε αντικατάστασή του εκλέγεται Πρόεδρος ο Κίκης Κωνσταντίνου.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο συνεχίζοντας την τακτική του προηγούμενου αναμειγνύεται έντονα στα θέματα του τουρισμού και ζητεί να έχει λόγο και θέση, ιδιαίτερα σε όσα άπονται άμεσα της ξενοδοχειακής βιομηχανίας.

Στο προσκήνιο αυτή την περίοδο βρίσκεται το θέμα της χρονομερίδας (*timesharing*) με αφορμή την ενέργεια του Υπουργικού Συμβουλίου να επιτρέψει σε μονάδα να λειτουργήσει με το σύστημα αυτό. Ο ΠΑΣΥΞΕ καταγγέλλει την επίσημη πλευρά για υπαναχώρηση από προηγούμενη απόφαση που δεν ευνοούσε στο παρόν στάδιο εισαγωγή του θεσμού στην Κύπρο, εν όψει

μάλιστα απουσίας των αναγκαίων θεσμικών πλαισίων. Θεωρεί επίσης ότι η ενέργεια αυτή του Υπουργικού Συμβουλίου έρχεται σε σύγκρουση με τα υφιστάμενα απαγορευτικά μέτρα στην τουριστική ανάπτυξη και καλεί την κυβέρνηση να αποσύρει την άδεια και να επανεξετάσει τη θέση της.

Οι προσπάθειες των Τούρκων να προωθήσουν τουριστικά τα κατεχόμενα κερδίζουν συνεχώς και περισσότερο έδαφος. Το θέμα αυτό απασχολεί από τις πρώτες συνεδρίες του το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποφάσισε να ασκήσει πιέσεις προς την πλευρά των οργανωτών ταξιδίων για να αποσύρουν τα κατεχόμενα από τα προγράμματά τους, με προειδοποίηση για διακοπή συνεργασίας σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους.

Η φιλελευθεροποίηση των ελεγχόμενων ναυλωμένων πτήσεων αποτελεί πάγια πολιτική του Συνδέσμου και είναι ανάμεσα στα αιτήματα που προβάλλονται μονίμως τα τελευταία χρόνια προς την κυβέρνηση. Ενα αίτημα που επαναφέρεται και τώρα, με κυριότερη επιδιωξη την απελευθέρωση του αεροδρομίου του Gatwick, λόγω της σημασίας που έχει για την προώθηση και ανάπτυξη χειμερινού τουρισμού προς την Κύπρο.

Στο μεταξύ, διαφαίνονται τάσεις επέκτασης της δραστηριότητας της χρονομερίδας και ο Σύνδεσμος προβαίνει σε έντονο διάθημα προς την κυβέρνηση με το οποίο ζητεί την έκδοση μορατόριουμ και αναστολή κάθε δραστηριότητας μέχρι την επομέναια των αναγκαίων νομοτεχνικών πλαισίων. Την καλεί επίσης να προχωρήσει στην πραγματοποίηση μελέτης για τις επιπτώσεις στον τουρισμό από την εισαγωγή του θεσμού στην Κύπρο και με βάση τα αποτελέσματα που θα προκύψουν να πάρει την τελική απόφαση στο θέμα αυτό.

Πλήγμα από τον πόλεμο στον Αραβικό Κόλπο

Το καλοκαίρι του 1990, ξεσπά η κρίση στον Αραβικό Κόλπο και ακολουθεί η εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ, με αποτέλεσμα τη διεθνή οικονομική ύφεση και τον αντικτυπό της στον τουρισμό. Οι συνέπειες για την Κύπρο είναι πιο άμεσες και αισθητές λόγω της γειτνίασής της με τα γεγονότα και της τεχνητής εξόγκωσης των κόστων διακοπών από την επιβολή υψηλών ασφαλιστρων στις αεροπορικές εταιρείες και την αύξηση της τιμής των καυσίμων. Αρχισαν τότε να παρατηρούνται σημάδια κάμψης της τουριστικής κίνησης προς την Κύπρο, ενώ παράλληλα διαφαίνονται τάσεις ακύρωσης κρατήσεων για το χειμώνα και για το επόμενο καλοκαίρι. Για την

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΣΥΝΑΞΣΜΟΥ
Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ,
ΠΡΟΛΟΓΙΖΕΙ ΤΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ.

παρακολούθηση και αντιμετώπιση των εξελίξεων συστάθηκε με πρωτοβουλία του ΚΟΤ ομάδα δράσης στην οποία συμμετείχαν οι Κυπριακές Αερογραμμές, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων και ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου. Σε πρώτο στάδιο καταρτίστηκε πρόγραμμα επιακέφεων και επαφών στο Λονδίνο με ακόπο την ανατροπή των αρνητικών εντυπώσεων για την Κύπρο. Οι ξενοδόχοι που ένιωθαν περισσότερο το οικονομικό βάρος των γεγονότων ασκούσαν τη μεγαλύτερη πίεση προς την κυβέρνηση για λήψη πιο πρακτικών και αποφασιστικών μέτρων. Ζητούσαν άρση των φορολογικών επιβαρύνσεων στα αεροδρόμια, κυβερνητική κάλυψη των επιπρόσθετων αεροπορικών επιβαρύνσεων και αύξηση της διαφωτιστικής προβολής της Κύπρου στο εξωτερικό. Ζήτησαν επίσης ανάλογη δυναμική παρέμβαση στο θέμα των μη αδειούχων καταλυμάτων ύστερα από τη συμπλήρωση σχετικής μελέτης που έδειξε ότι το 40% της πελατείας Αγγλων τουριστών δεν καταλήγουν σε ξενοδοχεία.

Ενόψει επίσης της εκπνοής της ιοχύος του μορατόριου, ο ΠΑΣΥΞΕ υποστηρίζει νέα παράταση του γιατί πιστεύει ότι δεν εξέλειπαν οι λόγοι που το επέβαλαν και αποστέλλει για το ακόπο αυτό υπομνήματα προς τη Βουλή και την κυβέρνηση εκθέτοντας τα επιχειρήματά του.

Νέα τουριστική πολιτική

Σε ειδική συνεδρία του το Συμβούλιο μελετά τις διατάξεις της Νέας Τουριστικής Πολιτικής που καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο, το Νοέμβριο του 1990 και τις επιδράσεις τους στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Η νέα πολιτική που συνδέεται άμεσα με την εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, προβλέπει το μέγεθος και το είδος της ανάπτυξης κατά περιοχή και επιπλέον καθορίζει τον τύπο και την κατηγορία των ανεγειρόμενων ξενοδοχειακών μονάδων. Η απαγόρευση ανέγερσης συγκεκριμένης κατηγορίας μονάδων σε μια περιοχή αποκλείει παράλληλα και την επέκταση υφιστάμενων μονάδων της ίδιας κατηγορίας. Για την πρόνοια

ΑΝΩΤΕΡΟΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΤΟΥ
ΚΟΤ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΕΩΣ
ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ
ΕΠΕΞΗΓΗΣΑΝ ΤΙΣ
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΡΙ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
ΣΕ ΕΙΑΚΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΥ
ΟΡΓΑΝΩΣΕ Ο
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ
ΜΕΑΝ ΤΟΥ
(ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
1991).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ,
ΔΙΕΥΘΥΝΕΙ
ΧΑΡΗΤΙΣΜΟ ΠΡΟΣ
ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ
ΠΑΣΩΣ ΣΤΟ 1991.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΣΩΣ
ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ
ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ &
ΕΡΓΩΝ Π. ΣΑΒΒΙΔΗ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΟ
1991.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΑΣΩΣ
ΥΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΟ
1991, ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ &
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
Τ. ΝΕΜΙΤΣΑ. ΔΕΞΙΑ
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ
ΣΥΝΟΔΟΧΕΙΟΥ
HILTON.

αυτή αντιδρά ο Σύνδεσμος ο οποίος θεωρεί ότι αντιστρατεύεται τα συμφέροντα των μελών του και ζητεί, με διάθημα του προς τον ΚΟΤ, την άρση της.

Τον Ιανουάριο του 1991, αρχίζει ο πόλεμος στον Κόλπο. Το πλήγμα για την τουριστική και ιδιαίτερα την ξενοδοχειακή βιομηχανία είναι καίριο. Οι ξένες αεροπορικές εταιρείες διακόπτουν τα δρομολόγια τους προς την Κύπρο και η κίνηση από το εξωτερικό περιορίζεται στο ελάχιστο. Ενώ οι τουριστές που βρίσκονται για διακοπές στην Κύπρο αναγκάζονται από τους οργανωτές ταξιδίων να επισπεύσουν την αναχώρησή τους.

Η κατάσταση επιδεινώνεται ιδιαίτερα μετά την ένταξη της Κύπρου από τους μεγαλύτερους διεθνείς ασφαλιστικούς οργανισμούς στην εμπόλεμη ζώνη με επακόλουθο την επιβολή απαγορευτικών ασφαλιστρων για τις αεροπορικές εταιρείες. Το γεγονός αυτό οδήγησε στην ακύρωση των χειμερινών προγραμμάτων για την Κύπρο, ενώ υπήρχε κίνδυνος αναστολής και των καλοκαιρινών προγραμμάτων. Η κρισιμότητα των εξελίξεων απασχόλησε Εκτακτη Γενική

Συνέλευση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, η οποία πήρε σημαντικές αποφάσεις για το πρόγραμμα δράσης και στρατηγικής που θα ακολουθούσε.

Οι ξενοδόχοι υποστήριξαν την υιοθέτηση επιθετικής και δυναμικής τακτικής και ζήτησαν από την κυβέρνηση να εντείνει τις προσπάθειες και την επιρροή της στο εξωτερικό για αφαίρεση της Κύπρου από τη ζώνη υψηλού κινδύνου. Υποστήριξαν επίσης ότι οι προσπάθειες για επανένταξη της Κύπρου στα τουριστικά προγράμματα θα ήταν δυνατές μόνο με την παροχή ουσιαστικών κινήτρων προς τους οργανωτές ταξιδίων και με τη μεγιστοποίηση της διαφημιστικής εκστρατείας στο εξωτερικό.

Εξαιτίας των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα ξενοδοχεία, αρκετά απ' αυτά αναγκάζονται να αναστείλουν την απασχόληση του προσωπικού ή ακόμα και να το απολύσουν. Ευτυχώς στις δύσκολες αυτές στιγμές επεκράτησε κατανόηση και καλή θέληση, από όλες τις πλευρές, γι' αυτό και η κατάσταση αντιμετωπίστηκε με ψυχραιμία. Εργοδότες και συντεχνίες συμφώνησαν να δοθούν άδειες άνευ απολαθών, ενώ παράλληλα δε το Υπουργείο Εργασίας ανέλαβε να καταβάλλει ανεργιακά επιδόματα στους επηρεαζόμενους υπαλλήλους.

Η κυβέρνηση κινήθηκε δραστήρια και αποτελεσματικά και απέτρεψε μια σίγουρη καταστροφή για την ξενοδοχειακή βιομηχανία. Η αφαίρεση της Κύπρου από την εμπόλεμη ζώνη υπήρξε το πιο σημαντικό βήμα προς ομαλοποίηση της κατάστασης. Το ενιαχυμένο οικονομικό πρόγραμμα που τέθηκε επίσης σε εφαρμογή υπήρξε καθοριστικό στη διαφοροποίηση των εξελίξεων. Η επίταξη των Κυπριακών Αερογραμμών για τις ανάγκες ξένων οργανωτών ταξιδίων και ο υπερδιπλασιασμός των διαφημιστικών κονδυλίων στο εξωτερικό οδήγησαν στην επανένταξη της Κύπρου στα τουριστικά προγράμματα και στη σταδιακή ανάκαμψη και ανόρθωση του κυπριακού τουρισμού. Η πολύπλευρη οικονομική στήριξη από την κυβέρνηση προς τον ξενοδοχειακό κόσμο συνέβαλε ούτως ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα, μετά τη λήξη του πολέμου, η ξενοδοχειακή βιομηχανία να επανέλθει στα προηγούμενα επίπεδα.

Μέσα στο 1991, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ανακοινώνει τη σύσταση και λειτουργία Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΚΟΤ, με τη συμμετοχή σ' αυτήν και του ΠΑΣΥΞΕ, γεγονός που χαιρετίζει ιδιαίτερα ο Σύνδεσμος γιατί το θεωρεί ως ένα ουσιαστικό βήμα για την ίκανοποίηση του πάγιου αιτήματός του για συμμετοχή στο Συμβούλιο του ΚΟΤ. Με την έναρξη των εργασιών, όμως, της Επιτροπής, διαφαίνονται διαφωνίες μεταξύ ΚΟΤ - ΠΑΣΥΞΕ ως προς

τους όρους λειτουργίας της. Διαφορές προκύπτουν και στη λήψη αποφάσεων, με αποτέλεσμα η Επιτροπή σταδιακά να απονιστεί και να καταστεί ανενεργός.

Ο ΠΑΣΥΞΕ παρακολουθεί τις εξελίξεις και διατυπώνει τις ανησυχίες του για το ρυθμό με τον οποίο ξένοι οργανωτές προβαίνουν σε αγορά ή ενοικίαση μονάδων, με κίνδυνο να αποβούν ρυθμιστικοί παράγοντες της ξενοδοχειακής βιομηχανίας. Για το οκοπό αυτό ζητεί από την κυβέρνηση την επιδόλη περιορισμών για τις ξένες συμμετοχές στη διαχείρηση μονάδων, με νομοθετική ρύθμιση.

Η ενισχυση της λειτουργικότητας και της αποδοτικότητας του Συνδέομου είναι ανάμεσα στις προτεραιότητες του εκάστοτε Συμβουλίου με στόχο τη συνεχή αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τα μέλη του. Μέσα στο 1991, πραγματοποιείται ένα ακόμα ουσιαστικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση, με την αγορά δύο επιπλέον διαμερισμάτων στην ίδια πολικατοικία όπου στεγάζεται ο Σύνδεομος. Αυτό σημαίνει σημαντική επέκταση των χώρων και βελτίωση της λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας του Συνδέομου.

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΔΕΥΣΗ
19/12/1991.
Ο Κ. ΛΟΦΖΟΥ
ΑΝΑΚΗΡΥΞΣΕΤΑΙ
ΕΠΙΤΙΜΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΞΕ

Ο ΤΙΜΗΘΕΙΣ
Κ. ΛΟΦΖΟΥ (ΔΕΣΙΑ)
ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ
ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ
Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
(ΚΕΝΤΡΟ) ΚΑΙ ΤΟΝ
Μ. ΛΟΗΖΙΑΝ ΣΤΟ
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝ-
ΝΙΑΤΙΚΟ ΓΕΥΜΑ
ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ
ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ
ΕΚΤΑΚΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΕΔΕΥΣΗΣ ΣΤΙΣ
19/12/91.

Η ΓΕΝΙΚΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ
L.H.A. CHRISTIAN
CLECH ΜΕ ΤΟΥΣ
Ζ. ΙΩΑΝΝΙΔΗ
(ΑΡΙΣΤΕΡΑ) ΚΑΙ
Β. ΛΟΗΖΟΥ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΤΗΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ ΣΤΙΣ
6/3/1992.

Αξιοποίηση νέων τουριστικών αγορών

Ο ΠΑΣΥΞΕ εκφράζει τη διαφωνία του για την πολιτική που ακολουθεί ο ΚΟΤ στο θέμα της διαφήμισης της Κύπρου στο εξωτερικό και την κατανομή των σχετικών κονδυλίων. Διατυπώνει την άποψη ότι οι εξελίξεις ευνοούν τουριστική αξιοποίηση της Ρωσίας και άλλων ανατολικών χωρών και ότι θα πρέπει ο ΚΟΤ να δώσει την ανάλογη βαρύτητα σ' αυτές τις αγορές. Για καλύτερο συντονισμό των ενεργειών μάρκετινγκ στο μέλλον, ο ΠΑΣΥΞΕ ζητεί τη συμμετοχή του στην ετοιμασία των ετήσιων προϋπολογισμών του ΚΟΤ.

Επιπλέον, ο ΠΑΣΥΞΕ εισηγείται προς τον ΚΟΤ ότι θα ήταν προς το συμφέρον της Κύπρου η έναρξη απευθείας πτήσεων από και προς τη Μόσχα, λόγω των παρουσιαζόμενων προοπτικών για αξιοποίηση του ιαπωνικού τουρισμού, μεγάλη μερίδα του οποίου διακινείται στην Ευρώπη μέσω του αεροδρομίου της Μόσχας. Ως τώρα, όπως παρατηρεί, οι προσπάθειες για προώθηση της Κύπρου μέσω Αθηνών και Καΐρου με τη μορφή των συνδυασμένων διακοπών δεν είχαν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Με την πλήρη ανάκαμψη της ξενοδοχειακής βιομηχανίας από τις επιπτώσεις στον Κόλπο, το πρόδρομα της έλλειψης προσωπικού στα ξενοδοχεία επανέρχεται οξύτερο. Υστερα από εντονες ενέργειες προς τη συντεχνιακή και την κυβερνητική πλευρά, ο ΠΑΣΥΞΕ πετυγχαίνει την άδεια-εισαγωγής ξένου εργατικού δυναμικού και έται ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα που ταλαιπώρησαν την ξενοδοχειακή βιομηχανία για αρκετά χρόνια φαίνεται προς το παρόν να βρίσκει τη λύση του.

Αυτή την περίοδο ο Σύνδεσμος καταπιάνεται με το πρόβλημα της εποχικότητας του τουρισμού, που είναι ιδιαίτερα οξύ στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, όπου παρουσιάζεται το φαινόμενο του υπερκορεασμού την καλοκαιρινή περίοδο και της πλήρους αδράνειας τη χειμερινή.

Ο ΠΑΣΥΞΕ αναλαμβάνει από κοινού με τον ΚΟΤ τη μελέτη του προβλήματος και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την καταπολέμησή του. Οπως διαπιστώθηκε, σοβαρό ανασταλτικό παράγοντα για την προσέλκυση χειμερινού τουρισμού στην περιοχή, αποτελεί η αναστολή λειτουργίας των καταστημάτων και των κέντρων αναψυχής για μια εκτεταμένη περίοδο από το Νοέμβριο ως το Μάρτιο, γι' αυτό και αποφασίστηκε να τους επιβληθεί με νόμο όπως παραμένουν ανοικτά εκ περιτροπής. Ο Σύνδεσμος δηλώνει επίσης αποφασισμένος να κινηθεί δυναμικά και αποτελεσματικά για την καταπολέμηση της μεγαλύτερης μάστιγας για

την ξενοδοχειακή βιομηχανία, των μη αδειούχων καταλυμάτων. Το θέμα απασχόλησε τα μέλη του Συνδέσμου σε Εκτακτη Γενική Συνέλευση, η οποία ενέκρινε ψήφισμα προς την κυβέρνηση με το οποίο ζητείται η λήψη πρακτικών και θεσμικών μέτρων για να διασφαλιστεί η νόμιμη διοχέτευση και διακίνηση τουριστών προς την Κύπρο. Με το ψήφισμα ζητείται επίσης η επανασύσταση της Συμβουλευτικής Επιτροπής προς το Συμβούλιο του ΚΟΤ και η λήψη μέτρων που να διασφαλίζουν την ανταγωνιστικότητα της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, η οποία απότελει εγγύηση για το μέλλον και την ανοδική πορεία του τουρισμού.

Το Συμβούλιο, σε αναγνώριση των πολύπλευρων υπηρεσιών του Κωστάκη Λοΐζου, ο οποίος διετέλεσε για σειρά ετών Γραμματέας του Συνδέσμου, τον ανακήρυξε σε Επίτιμο Γραμματέα και τον τίμησε σε ειδική τελετή που έγινε μέσα στα πλαίσια Εκτακτης Γενικής Συνέλευσης το Δεκέμβριο του 1991.

Οι διαρκείς εξελίξεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία του τόπου και η ανάγκη όπως ο Σύνδεσμος προσφέρει συνεχώς και πιο βελτιωμένες υπηρεσίες προς τα μέλη του, δημιουργησαν την ανάγκη για νέες καταστατικές τροποποιήσεις που εγκρίθηκαν το 1992. Μεταξύ άλλων τροποποιήσεων οι Τοπικές Επιτροπές αντικαταστάθηκαν από τις Επαρχιακές Επιτροπές οι οποίες αντιστοιχούν τώρα στις πέντε διοικητικές επαρχίες, δηλαδή Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο και Αμμοδωστό. Επίσης, ιδρύθηκε Επιτροπή Εκτοπισμένων ξενοδόχων, ενώ τα ξενοδοχεία των ορεινών θερέτρων μετέχουν στη διοικητική επαρχία όπου βρίσκονται. Τόσο οι εκτοπισμένοι ξενοδόχοι όσο και οι ξενοδόχοι των ορεινών θερέτρων εκπροσωπούνται με δικό τους εκπρόσωπο στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ.

Κάμψη του τουριστικού ρεύματος

Διαστυχώς οι εξελίξεις του 1992, διέφευσαν τα ευοίωνα μηνύματα του 1991. Η διεθνής οικονομική ύφεση, η υποτίμηση των νομισμάτων διαφόρων χωρών και η νέα τάξη πραγμάτων που δημιουργείται στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, σε συσχετισμό με τη σημαντική αύξηση στις τιμές των κυπριακών ξενοδοχείων, η οποία προερχόταν κυρίως από τις αλματώδεις αυξήσεις του εργατικού κόστους, τις υπέρμετρες φορολογίες και την εισαγωγή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), οδηγούσαν σχεδόν με βεβαιότητα στην υποθάμιση του τουριστικού προϊόντος και έθεταν σε ασθαρό κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα και το καλό όνομα της

τουριστικής Κύπρου.

Ο Σύνδεσμος από πολύ νωρίς διέκρινε την επερχόμενη κρίση και κάλεσε την κυβέρνηση, τον ΚΟΤ, τις Τοπικές Αρχές, τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τις Συντεχνίες και γενικά όλους τους αρμόδιους φορείς να πάρουν άμεσα και συγκεκριμένα μέτρα με στόχο τη μείωση των κόστων λειτουργίας των ξενοδοχείων και την αύξηση της παραγωγικότητας. Ζήτησε επίσης την επαύξηση των εκστρατειών μάρκετινγκ και διαφήμισης καθώς επίσης και την επίσπευση της δημιουργίας παρεμφερών έργων τουριστικής υποδομής. Παράλληλα, επανέφερε παλαιότερο αίτημά του όπως η κυβέρνηση αναγνωρίσει και επίσημα τον εξαγαγικό χαρακτήρα της ξενοδοχειακής διομηχανίας προς την οποία να παραχωρηθούν τα ανάλογα οφέλη και κίνητρα, όπως παραχωρούνται σε όλες τις εξαγαγικές διομηχανίες του τόπου.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα της διεθνούς οικονομικής ύφεσης, οι ξένοι οργανωτές εκδρομών αρχίζουν να ασκούν σοδαρές και πολλές φορές εκβιαστικές πιέσεις στους ξενοδόχους για να πετύχουν σημαντικές εκπτώσεις. Παράλληλα, αρχίζουν να παρατηρούνται συχνές καθυστερήσεις στις πληρωμές προς τα ξενοδοχεία, με αποκορύφωμα τη χρεωκοπία πέντε ευρωπαίων οργανωτών εκδρομών οι οποίοι άφησαν συνολικές εκκρεμότητες σε ξενοδοχεία της Κύπρου πέραν των Λ.Κ.700.000.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου δραστηριοποιείται έντονα. Συναντάται επανειλημμένα με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, έχει συχνές επαφές με εκπροσώπους του ΚΟΤ, ενώ κατά καιρούς έχει συναντήσεις με Υπουργούς, αρμόδιους για τα διάφορα θέματα, αρχηγούς κομμάτων, κοινοβουλευτικές ομάδες, συντεχνιακούς εκπροσώπους και άλλους επίσημους παράγοντες.

Παράλληλα, με συχνές εγκυκλίους, το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνει και καθοδηγεί τα μέλη του Συνδέσμου. Συγκαλεί τέσσερις έκτακτες γενικές συνελεύσεις κατά τις οποίες εξετάζονται προβλήματα, όπως οι δυσοίωνες προοπτικές για τις τουριστικές αφίξεις του 1993 και η ανεπάρκεια κονδυλίων διαφήμισης και προβολής που διατίθενται από τον ΚΟΤ, η μείωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος, η παράνομη λειτουργία των μη αδειούχων καταλυμάτων, τα ψηλά αεροπορικά ναύλα των Κυπριακών Αερογραμμών και οι περιορισμοί που επιβάλλονται στην εκχώρηση των αιτούμενων αδειών για ελεγχόμενες ναυλωμένες πτήσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ έχει επίσης συναντήσεις με εκπροσώπους των

Αγγλων οργανωτών εκδρομών κατά τις οποίες εξετάζονται οι εκκρεμότητες στις πληρωμές τους προς τα κυπριακά ξενοδοχεία. Υστέρα από συνάντηση εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου του ΠΑΣΥΞΕ με το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, η Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να παραχωρήσει διευκολύνσεις, υπό μορφή επιτόπιου δανεισμού, προς τους άγγλους οργανωτές εκδρομών με σκοπό να επισπεύσουν την πληρωμή των καθυστερημένων οφειλών τους προς τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις. Επίσης, η Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να καταργήσει την επιβάρυνση που ήταν ενοιματωμένη στην τιμή αγοράς προθεσμιακού συναλλάγματος, δίνοντας την ευχέρεια τόσο στους ξενοδόχους όσο και στους ξένους τουριστικούς πράκτορες να προπωλούν δολλάρια ΗΠΑ και στερλίνες στην ίδια τιμή που πωλούν με άμεση παράδοση.

Παράλληλα, ο Σύνδεσμος πετυγχάνει την ικανοποίηση πάγιου αιτήματός του αναφορικά με τα δάνεια εξωτερικού των ξενοδόχων. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εξουσιοδοτεί τις Εμπορικές Τράπεζες να ανοίγουν και να διατηρούν λογαριασμούς σε ζένο συνάλλαγμα στο όνομα κυπρίων ξενοδόχων, νοούμενου ότι αυτοί έχουν εξασφαλίσει από την Κεντρική Τράπεζα τη σχετική άδεια για σύναψη δανείου σε ζένο συνάλλαγμα.

Οι δραστηριότητες του ΠΑΣΥΞΕ επεκτείνονται προς κάθε κατεύθυνση. Με ανάλογα διαθήματα προς τις αρμόδιες Αρχές ο Σύνδεσμος τονίζει την ανάγκη περιφερειακής προσέγγισης των ρυθμιστικών μέτρων για ιασφροπομένη τουριστική ανάπτυξη. Υποθάλλει επίσης εισηγήσεις για την επέκταση της δυναμικότητας των υφισταμένων μονάδων, νοούμενου ότι αυτή θα συνοδεύεται από έργα αναβάθμισης της μονάδας, καθώς και για την προστασία του περιβάλλοντος, την καταπολέμηση της παράνομης λειτουργίας μη αδειούχων καταλυμάτων και τη δημιουργία παρεμφερών τουριστικών έργων όπως είναι τα καζίνα, γήπεδα γκολφ, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.ά.

Εκτός από τη συμβολή του στα διάφορα προγράμματα διαφήμισης και προβολής, και τη συμμετοχή του στις διάφορες τουριστικές εκθέσεις του εξωτερικού, ο ΠΑΣΥΞΕ αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την καλύτερη και ευρύτερη προβολή της Κύπρου. Μέσα στα πλαίσια των καλών σχέσεων που έχει δημιουργήσει με το διεθνές τηλεοπτικό δίκτυο CNN πετυγχάνει τη δωρεάν προβολή 100 διαφημιστικών καλύψεων (spots) για την Κύπρο, διάρκειας 30 δευτερολέπτων η κάθε μια, οι οποίες θα προβληθούν στις αρχές του 1993. Η πραγματική χρηματική αξία των προβολών αυτών είναι της τάξης των \$500.000.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΚΟΤ Α. ΝΙΚΟΛΑΟΥ,
ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ ΤΗΝ
ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ
14ου ΕΤΗΣΙΟΥ
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΤΟ
ΟΠΟΙΟ ΕΓΙΝΕ ΣΤΗ
ΛΑΡΝΑΚΑ ΤΟ 1992.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΑΓΓΛΟΙ
ΟΜΙΑΝΤΕΣ ΣΤΟ
14ο ΕΤΗΣΙΟ
ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
Ε. TAYLOR,
H. FIELD, R. KETT.

ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΔΕΥΣΗ -
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1992. ΣΤΟ
ΒΗΜΑ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ &
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
Τ. ΝΕΜΙΤΣΑΣ.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ, ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ CNN, KARIM ABDULLAH, ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗ ΠΛΑΚΑ ΣΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΠΑΣΥΣ ΖΑΧΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ ΕΝΔΕΙΞΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΙΛΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΔΥΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ.

Μέσα στο 1992, ο Σύνδεσμος υποδέχεται στην Κύπρο μεγάλο αριθμό Ελλήνων ξενοδόχων, μελών της Ένωσης Ξενοδόχων Χαλκιδικής οι οποίοι, συνοδευόμενοι από τους Νομάρχες, τουριστικούς και άλλους τοπικούς παράγοντες πραγματοποίησαν πενθήμερη ενημερωτική επίσκεψη στην Κύπρο. Μέσα στα πλαίσια του ενημερωτικού προγράμματος ο Σύνδεσμος, οργάνωσε εργαστήριο στο οποίο έγινε ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών πάνω σε διάφορα θέματα που ενδιαφέρουν την ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την αντίθετη με τον ΠΑΣΥΞΕ θέση που τήρησε ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου (ACTA) αναφορικά με διάφορα σοβαρά θέματα και κυρίως με το θέμα της παράνομης λειτουργίας μη αδειούχων καταλυμάτων, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ αποφάσισε όπως ο Σύνδεσμος αποχωρήσει από αντεπιστέλλον μέλος (*affiliate member*) του ACTA.

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση του ίδιου χρόνου, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, ανακηρύχθηκε Επίτιμος Πρόεδρος του Συνδέσμου ο Ανδρέας Ευρυθιάδης, ο οποίος από το 1951 υπηρετούσε την ξενοδοχειακή βιομηχανία σαν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΠΑΣΥΞΕ, του οποίου υπήρξε Πρόεδρος για 12 συνεχή χρόνια (1972-1984).

Μέσα στο 1992, ύστερα από μακρόχρονες και επίπονες διαπραγματεύσεις, ανανεώνεται η τριετής Συλλογική Σύμβαση η οποία διέπει τις μισθολογικές κλίμακες και τους άλλους όρους

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΕΝΟΔΟΧΩΝ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ, Α. ΑΝΑΡΕΔΗΣ, ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟ ΔΩΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΠΑΣΥΣ Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΕΝΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ.

εργασίας των ξενοδοχοϋπαλλήλων. Παρά τις έντονες προσπάθειες του Συνδέσμου και τις προειδοποιήσεις του για κατακόρυφη αύξηση των λειτουργικών εξόδων των ξενοδοχειακών μονάδων, υποχρεώθηκε να αποδεχθεί τη μεσολαβητική πρόταση του Υπουργείου Εργασίας, ώστε να αποφευχθεί δυναμική αναμέτρηση με ανυπολόγιστη ζημιά για την ξενοδοχειακή βιομηχανία και την οικονομία του τόπου γενικότερα. Σαν αποτέλεσμα των βελτιωμένων δρών της νέας σύμβασης, το εργατικό κόστος απορροφά πέραν του 40% των αυνολικών ετήσιων εσόδων μιας μέσης ξενοδοχειακής μονάδας, ενώ σύμφωνα με επίσημες έρευνες, το αντίστοιχο ποσοστό ευρωπαϊκών ξενοδοχείων βρίσκεται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα.

Αναβάθμιση του ρόλου του ΠΑΣΥΞΕ

Η σημαντική αύξηση στον αριθμό των μελών του ΠΑΣΥΞΕ, τα οποία ξεπέρασαν τα 450 καθώς επίσης και το αυξανόμενο πολύπλευρο έργο που αναπτύσσει ο Σύνδεσμος, τόσο στην Κύπρο δύσος και το εξωτερικό, απαιτούν τη στέγασή του σε πιο άνετα και ευπρεπή γραφεία. Ο Σύνδεσμος προβαίνει στην αγορά ολόκληρου του ισογείου καθώς και του πρώτου ορόφου της πολυκατοικίας στην οποία είχαν αγοραστεί τα πρώτα ίδιοκτητά γραφεία, ενώ παράλληλα αρχίζουν οι εργασίες συνέννωσης και ανακαίνισης των δύο ορόφων που αναμένεται να συμπληρωθούν πριν από το τέλος του 1993.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΣΕΝΟΔΟΧΩΝ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ,
Α. ΑΝΑΡΕΔΗΣ,
ΕΠΙΔΕΙΚΝΥΕΙ ΤΟΝ
ΑΡΓΥΡΟ ΔΙΣΚΟ ΜΕ
ΤΟ «ΚΑΡΑΒΙ ΤΗΣ
ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ» ΠΟΥ
ΤΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΑΠΟ
ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ
ΠΑΣΥΞΕ
Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ.
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ:
ΧΡ. Χ'' ΙΩΣΗΦ,
Μ. ΚΑΝΩΤΑΣ
(ΝΟΜΑΡΧΗΣ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ),
Α. ΑΝΑΡΕΔΗΣ,
Ζ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ,
Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ,
Α. ΝΙΚΗΤΑΣ.

ΚΟΙΝΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ
ΠΑΣΥΞΕ - ΕΝΩΣΗΣ
ΣΕΝΟΔΟΧΩΝ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ.
ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ:
Μ. ΠΗΑΙΚΟΣ (ΟΕΒ),
Θ. ΓΚΟΥΤΑΝΤΖΗΣ
(ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΟΤ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ),
Μ. ΚΑΝΓΤΑΣ
(ΝΟΜΑΡΧΗΣ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ),
Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ
(ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΝΩΣΗΣ
ΣΕΝΟΔΟΧΩΝ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ),
Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΠΑΣΥΞΕ),
Ζ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
(ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΠΑΣΥΞΕ),
(Β. ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΕΑΚ
ΝΟΜΟΥ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ),
Α. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
(ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΑΣΥΞΕ ΠΑΦΟΥ),
Κ. ΠΑΠΑΤΕΩΡΙΤΟΥ
(ΚΟΤ).

Ο Σύνδεσμος εξακολουθεί να θλέπει διαρκώς προς τα έξω γι' αυτό και το 1992 γίνεται αντεπιστέλλον μέλος (*affiliate member*) του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (*World Tourism Organisation*).

Για ανάκαμψη της τουριστικής βιομηχανίας ύστερα από τις αρνητικές επιπτώσεις του 1991, λόγω της κρίσης στον Περιοκό Κόλπο, οι ξενοδόχοι δεν είχαν άλλη εκλογή από του να προβούν σε σημαντικές μειώσεις στις τιμές των ξενοδοχείων και να προσφέρουν διάφορα άλλα κίνητρα με σημαντικό οικονομικό κόδατος. Αποτέλεσμα, ήταν το 1992 να αποτελέσει έτος ρεκόρ για τις τουριστικές αφίξεις, οι οποίες ξεπέρασαν το 1.9 εκ. Το μεγαλύτερο, όμως, ποσοστό τουριστών, συγκριτικά με προηγούμενα χρόνια, προερχόταν από τις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις με τις ανάλογες αρνητικές επιπτώσεις.

Παρά τα πιο πάνω, όμως, το 1992 έληξε με μια σημαντική αναγνώριση της ξενοδοχειακής βιομηχανίας. Ο μεγαλύτερος βρετανικός τουριστικός οργανισμός THOMSON, δραβεύοντας με τα γνωστά Golden Awards, 20 κυπριακές ξενοδοχειακές μονάδες, τις οποίες οι πελάτες του κατέταξαν μεταξύ των καλύτερων ξενοδοχείων στον κόσμο, στην ουσία επιβράβευσε στο σύνολό της την ξενοδοχειακή βιομηχανία της Κύπρου, επιβεβαιώνοντας για άλλη μια φορά την παγκόσμια φήμη της για τα ψηλά της επίπεδα.

Πρόεδροι Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων

Γεώργιος Η. Σκυριανίδης (1941 - 1970)

Ο Γεώργιος Η. Σκυριανίδης γεννήθηκε στη Λεμεσό το 1908 και μεγάλωσε μέσα σε ξενοδοχειακό περιθάλλον αφού ο πατέρας του ήταν ιδιοκτήτης ενός από τα πρώτα ξενοδοχεία των Πλατρών.

Παρά τις αντίθετες απόψεις της εποχής και τις αντιρρήσεις των συγγενών του, απούδασε ξενοδοχειακά στην Επαγγελματική Σχολή της Λαζανής. Εκτινάσθηκε στο ξενοδοχείο Forest Park στις Πλάτρες και ήταν ο πρώτος κύπριος ξενοδόχος με άρτια ξενοδοχειακή εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση στην Ευρώπη. Αργότερα, το Συμβούλιο του επίσημου ξενοδοχειακού επαγγελματικού σώματος της Αγγλίας HCIMA τον συγκατέλεξε μεταξύ των εταίρων (fellow) του σώματος.

Από την αρχή της σταδιοδρομίας του δρχιας να καταβάλλει προσπάθειες για συνένωση των ξενοδόχων, πράγμα που πέτυχε το 1941 με την ίδρυση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, τον οποίο υπηρέτησε σαν Πρόεδρος από την ίδρυσή του μέχρι το 1970.

Από τη θέση του Προέδρου του ΠΑΣΥΞΕ αγωνίστηκε και έπεισε την κυβέρνηση να ψηφίσει την πρώτη νομοθεσία για την προστασία του ξενοδοχειακού επαγγέλματος και να ιδρύσει την Ξενοδοχειακή Επιτροπή (Hotels Board) της οποίας υπήρξε μέλος για 25 και πλέον χρόνια. Επίσης, πέτυχε από την κυβέρνηση και αρκετά άλλα προνόμια για τους ξενοδόχους όπως η απαλλαγή τελωνειακών δασμών, οι δανειοδοτήσεις κ.ά.

Ο Γεώργιος Σκυριανίδης είναι ο εμπνευστής και ένας από τους ίδρυτες της Εταιρείας «Κυπριακή Ξενοδοχεία» η οποία έκτισε το 1949 το ξενοδοχείο Λήδρα Πάλας στη Λευκωσία.

Αξιόλογη είναι επίσης η κοινωνική του δράση σαν μέλος του Συμβουλίου Βελτιώσεως Πλατρών, ενώ στη δική του πρωτοβουλία οφείλεται η οργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων όπως Φεστιβάλ, η Γιορτή του Κρασιού κλπ.

Κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του δημοσιογράφησε πάνω σε τουριστικά θέματα και έγραψε το «Ιστορικό των Κυπριακών Ξενοδοχείων».

Μετά την αφυπηρέτησή του από Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ, η Γενική Συνέλευση του επένειε με τον τιμητικό τίτλο του Επίτιμου Προέδρου.

Ανδρέας Κ. Κατσελλής (1970 - 1972)

Ο Ανδρέας Κ. Κατσελλής γεννήθηκε στην Κερύνεια το 1925. Μετά την αποφοίτησή του από το Γυμνάσιο Κερύνειας, φοίτησε για ένα χρόνο στην Αμερικανική Ακαδημία Λάρνακας και στη συνέχεια σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Princeton της Νέας Ιερσέτης και Διεύθυνση Ξενοδοχείων στο Πανεπιστήμιο Cornell της Νέας Υόρκης.

To 1950 επέστρεψε στην Κύπρο και μέχρι το 1974 διηγήθηνε τα ξενοδοχεία *Catsellis Dome* και *Seaview* στην Κερύνεια. Μετά την τουρκική εισβολή του 1974 μετέβη στην Αθήνα όπου από το 1975 μέχρι το 1978 διετέλεσε διευθυντής του ξενοδοχείου *Montparnese*.

Από το 1979 μέχρι το 1983 διηγήθηνε το ξενοδοχείο *Miramare* στη Λεμεσό, ενώ από το 1984 μέχρι σήμερα είναι διευθυντής του ξενοδοχείου *Dome* στην Αγία Νάπα.

Διετέλεσε Δημοτικός Σύμβουλος Κερύνειας κατά τη διάρκεια του '50, μετά δε την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας διορίστηκε σαν μέλος των Συμβουλίων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και της Τράπεζας Αναπτύξεως.

Από το 1962 μέχρι το 1972 διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΠΑΣΥΞΕ, για τα δύο τελευταία δε χρόνια της θητείας του κατείχε τη θέση του Προέδρου.

Ανδρέας Ο. Ευρυθιάδης (1972 - 1984)

Ο Ανδρέας Ο. Ευρυθιάδης γεννήθηκε στη Λάρνακα το 1918. Σπούδασε στην Αστική Καλογέρα και στο Παγκύπριο Εμπορικό Λύκειο Λάρνακας, παρακολούθησε δε ανώτερα μαθήματα Λογιστικής, Αγγλικών και Γαλλικών.

Το 1947 ίδρυσε, με τον αδελφό του και την αδελφή του, το Συνεταιρισμό «Αδελφοί Ευρυθιάδη» (Wideson Bros) και μετέτρεψε σε ξενοδοχείο την οικογενειακή τους κατοικία στο παραλιακό μέτωπο λάρνακας, το γνωστό «Τέσσερα Φανάρια», το οποίο και διηγύθυνε για 42 χρόνια μέχρι το τέλος του 1988.

Για 30 και πλέον χρόνια υπήρξε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, τον οποίο από το 1972, και για 12 συνεχή χρόνια, υπηρέτησε από τη θέση του Προέδρου. Από το 1984 μέχρι το 1990 διετέλεσε Πρόεδρος της Τοπικής Επιτροπής Λάρνακας του ΠΑΣΥΞΕ η οποία το 1991, σε ειδική τελετή που οργάνωσε προς τιμή του, του απένειμε αναμνηστική ασπίδα και τον ανακήρυξε Επίτιμο Πρόεδρο. Επίσης, εξακολουθεί κατά καιρούς να υπηρετεί σαν μέλος Διοικητικών Συμβουλίων διαφόρων Οργανισμών και Επιμελητηρίων.

Από το 1975 μέχρι το 1984 ο Ανδρέας Ευρυθιάδης διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και του Εκτελεστικού Συμβουλίου του Διεθνούς Συνδέσμου Ξενοδόχων.

Το 1991 εξελέγεγκ Δημοτικός Σύμβουλος Λάρνακας και ανέλαβε την προεδρία της Επιτροπής Τουρισμού του Δήμου Λάρνακας. Τον ίδιο χρόνο διορίστηκε από τη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας σαν «Σύμβουλος Κρατικών Ορχήστρων» Κύπρου.

Για τις πολύτιμες υπηρεσίες του που πρόσφερε στην ξενοδοχειακή βιομηχανία και στον τουρισμό της Κύπρου γενικά, ο Ανδρέας Ευρυθιάδης τιμήθηκε το 1984 σε δυο ξεχωριστές τελετές που οργάνωσαν προς τιμή του ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, ενώ το 1992 ο ΠΑΣΥΞΕ τον ανακήρυξε Επίτιμο Πρόεδρό του.

Ιωάννης Κ. Αρχοντίδης (1984 - 1990)

Ο Ιωάννης Κ. Αρχοντίδης γεννήθηκε στη Λεμεσό το 1942 και αποφοιτήσε από το Λαϊτειο Γυμνάσιο Λεμεσού το 1960. Στη συνέχεια, απούδασε οικονομικά στο Ηνωμένο Βασίλειο και είναι κάτοχος του διπλώματος B.Sc. (Econ.) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Μετά από υπότροφια, έκαμε μεταπτυχιακές σπουδές στο Ινστιτούτο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στην Ουάσιγκτον όπου ειδικεύτηκε σε θέματα Οικονομικής Πολιτικής και

Προγραμματισμού.

Το 1966 επέστρεψε στην Κύπρο, εργάστηκε για σύντομο χρονικό διάστημα στο Τμήμα Οικονομικών Ερευνών της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου και αμέσως μετά προσλήφθηκε σαν Οικονομολόγος στο Συγκρότημα Εταιρειών Λανίτη.

Το 1971 διορίστηκε Γενικός Διευθυντής του Ξενοδοχειακού Τμήματος της Ναυτιλιακής Εταιρείας Αμαθούς που είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των ξενοδοχείων Αμαθούς, Πάφος Αμαθούς και Αριάδνη. Σήμερα είναι ο Πρώτος Εκτελεστικός Σύμβουλος της Ναυτιλιακής Εταιρείας Αμαθούς Λτδ. Επίσης, είναι Εκτελεστικός Σύμβουλος της Εταιρείας Claridge Investments Ltd, ιδιοκτήτριας του ξενοδοχείου Πάφος Αμαθούς. Παράλληλα, είναι Σύμβουλος και σε άλλες εταιρείες που ασχολούνται με ξενοδοχειακές και τουριστικές επιχειρήσεις.

Ο Ιωάννης Αρχοντίδης υπηρέτησε σαν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκύπριου Συνδέομου Ξενοδόχων από το 1974. Από το 1979 εκλέγηκε στη θέση του Αντιπροέδρου του ΠΑΣΥΞΕ και ταυτόχρονα στη θέση του Προέδρου της Τοπικής Επιτροπής Λεμεσού. Από τον Απρίλη του 1984 μέχρι τον Απρίλη του 1990 ήταν Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκύπριου Συνδέομου Ξενοδόχων. Για σειρά ετών υπήρξε μέλος του Συμβουλίου του Διεθνούς Συνδέομου Ξενοδόχων και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Διεθνούς Ομοσπονδίας Συνδέομων Ξενοδόχων. Επίσης, διετέλεσε για πολλά χρόνια μέλος διαφόρων Συμβουλίων και Επιτροπών που σχετίζονται με οικονομικά θέματα και με την ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία του τόπου μας.

Το Μάιο του 1988 διορίστηκε από την κυβέρνηση Πρόεδρος του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου και το Σεπτέμβριο του 1989 ανέλαβε και την προεδρία του ξενοδοχείου Φιλοξενία.

Κίκης Χ. Κωνσταντίνου (από 1990)

Ο Κίκης Χ. Κωνσταντίνου γεννήθηκε το 1937 στην Αμμόχωστο και αποφοίτησε από το Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου το 1955. Στη συνέχεια φοίτησε στη στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων και υπηρέτησε σαν Αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού μέχρι το 1968.

Εκτότε ασχολήθηκε ενεργά με την ξενοδοχειακή βιομηχανία και καθολικά αναγνωρίζεται σαν ένας από τους πρωτεργάτες της ξενοδοχειακής και τουριστικής ανάπτυξης της Αγίας Νάπας, και της καθιέρωσής της διεθνώς σαν αξιόλογου παραθεριστικού προορισμού. Πριν από

την τουρκική εισβολή είχε επίσης ενεργό ανάμεικη στην αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων της Αμμοχώστου σαν τουριστικού προορισμού. Είναι Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας Ayia Napa Nissi Developments Ltd η οποία είναι η ιδιοκτήτρια του Ξενοδοχείου Nissi Beach που είναι το πρώτο που λειτούργησε στην περιοχή Αγίας Νάπας από το 1972. Παράλληλα, είναι Πρόεδρος αριθμού εταιρειών που ασχολούνται με τον τουρισμό και την ανάπτυξη.

Το 1988 εκλέγηκε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων και από το 1990 υπηρετεί την ξενοδοχειακή βιομηχανία από τη θέση του Προέδρου του ΠΑΣΥΞΕ. Επίσης, συμμετέχει σαν μέλος σε Επιτροπές του International Hotel Association, καθώς και σε διάφορες Επιτροπές και Συμβούλια που ασχολούνται με θέματα τουρισμού και περιθάλλοντος.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Για την εκπλήρωση των ακοπών του και αποτελεσματική προσφορά των υπηρεσιών του, ο Σύνδεσμος και η Γραμματεία του είναι οργανωμένοι με τον τρόπο που παρουσιάζει το σχεδιάγραμμα πιο κάτω:

Επίσης ο Σύνδεσμος στην κάθε επαρχία της ελεύθερης Κύπρου διαθέτει τις Επαρχιακές του Επιτροπές οι οποίες απαρτίζονται από στελέχη του κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου κατάλλα μέλη των επαρχιών. Σκοπός των Επαρχιακών Επιτροπών είναι να επιλαμβάνονται τοπικών προβλημάτων τουριστικής φύσης.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΑΣΥΞΕ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ζαχαρίας Ιωαννίδης

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Φαθίδη Ουσάρη

ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Δώρα Καψή

ΤΟΜΕΑΣ ΕΡΕΥΝΩΝ, ΜΑΡΚΕΤΙΓΚ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Κάτια Γεωργιάδη

ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Γιώργος Γεωργίου

Κυριάκος Κωστή

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Ελλη Στεφάνου

Κυριάκος Ιακωβίδης

Πέπα Προκοπίου

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ

ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Νίτσα Ντάγκλας

Ανδρέας Γκεοτελεκιάν

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Τάσος Παπαδόπουλος & Σιά

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Κωστουρής, Μιχαηλίδης & Σιά